

**AZ ELŐTERJESZTÉS SORSZÁMA: 144.
MELLÉKLET: -**

TÁRGY: Tájékoztató az Ifjúsági Koncepció eredményeinek áttekintéséről

ELŐTERJESZTÉS

**SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖZGYŰLÉSÉNEK
2018. május 24-i ÜLÉSÉRE**

ELŐTERJESZTŐ:

Csillagné Szánthó Polixéna elnök

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:

**Majnay Gábor osztályvezető
Asztalos Adrienn sport és ifjúsági referens**

ELŐADÓ:

Csillagné Szánthó Polixéna elnök

KEZELÉSI MEGJEGYZÉS:

-

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

-

EGYÉB SZERVEZET:

-

MEGTÁRGYALTA:

**Humán Bizottság
Szociális és Egészségügyi Bizottság**

HATÁROZAT SZÁMA:

**..../2018. (.....) határozat
...../2018.(.....) határozat**

TÖRVÉNYESSEGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:

Tisztelt Közgyűlés!

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a 256/2015. (XI. 25.) szekszárdi önkormányzati határozatával elfogadta a város Ifjúsági Konceptióját.

Az elfogadást követően a közgyűlés a koncepció eredményeinek megtárgyalására évenként visszatér.

Szekszárd városának a gyermek és az ifjúság érték, hiszen a cél az, hogy a felnövekvő generáció Szekszárdon képzelje el az életét. A koncepció beszámolója arról ad számot, hogy a város, az itt élő civil szervezetek és polgárok mit tesznek azért, hogy a fent említett célok megvalósuljanak.

Az ifjúsági terület szerteágazó, így az Ifjúsági Konceptió egyes fejezeteire támaszkodva készült el a tájékoztató:

I. Oktatás, képzés

A koncepció egyik területe az oktatást, képzést érintette. Mint terület, kiemelt figyelmet érdemel, mivel az iskola a szocializáció legfontosabb színtereként jelenik meg, tekintettel arra, hogy a fiatalok idejük jelentős részét a különböző oktatási intézményekben töltik, emellett a szabadidős tevékenység egy része is az iskolához kötődik.

2013. január 1-től a köznevelési intézmények szakmai irányítását- felügyeletét (általános iskolák, gimnáziumok) teljes egészében a Tankerületi Központ végzi. A szakképzési iskolák fenntartója 2015 nyarától a Nemzetgazdasági Minisztérium lett. Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzatának a Szekszárdi Tankerületi Központtal, a Szekszárdi Szakképzési Centrummal, valamint az egyéb fenntartású intézmények fenntartójával való együttműködés jónak mondható. A Szekszárdon lévő köznevelési intézmények intézményvezetőivel továbbra is kiváló a kapcsolattartás, így az ifjúsági programokkal és teendőkkel kapcsolatban az információk zökkenőmentesen jutnak el az intézményekhez.

Elmondható, hogy az elmúlt évben is az ifjúság szabadidő eltöltésének és öntevékenysége kibontakozásának lehetőségével kapcsolatosan az intézmények igyekeznek minél több lehetőséget biztosítani a szabadidő kulturált eltöltésére, s ebben a működő diákönkormányzatoknak is meghatározó szerepük van.

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Humán Bizottsága 2017-ben is meghirdette a Mecénás Tehetséggondozó támogatást. A pályázati feltételek szerint minden szekszárdi székhelyű iskola felterjeszthette tehetséges diákját kultúra, művészet és sport kategóriában.

A pályázat útján támogatható volt az Oktatási Közlönyben megjelent országos tanulmányi-, szakmai tanulmányi versenyek első három helyezettje és felkészítő tanára, valamint egy-egy tudományos, művészeti ágban vagy országos diákolimpián kiemelkedő eredményt elérő fiatal. Az ünnepélyes díjátadóra 2017. november 24-én került sor a Babits Mihály Kulturális Központ rendezvénytermében. A díjakat Ács Rezső polgármester és Csillagné Szánthó Polixéna a Humán Bizottság elnöke adta át. Összesen 68 fő tanulót (2016-ban 118 tanulót), 9 csoportot (2016-ban 20 csoportot) és 43 felkészítőt (2016-ban 79 felkészítőt) részesített jutalomban az önkormányzat, 1.883.500 Ft került kiosztásra. Az ezt megelőző évben ez az összeg 2.836.500 Ft volt.

Megbízási szerződés alapján már nyolcadik éve látja el A Keresztény Nevelésért Alapítvány az általános iskolás tanulók nyári napközbeni felügyeletét a tanítási szünet hét hetében.

A feladat ellátására Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a 2017. évi költségvetésről szóló 6/2017. (III.03.) önkormányzati rendeletében 2.600.000 Ft-ot biztosított.

Az alapítvány beszámolója alapján a szolgáltatást igénybe vevők száma átlagosan 46 fő/nap (júliusban 50 fő, augusztusban 35 fő). A nyári napközbeni ellátásra vonatkozóan a szülők részéről csak pozitív visszajelzések érkeztek. Az intézmény - az alapítvány igyekezett a nyár folyamán mindvégig színvonalas időtöltést biztosítani a gyerekek számára.

Az ellátás céljára – a pénzügyi elszámolást követően – végül 2.623.123,- Ft-ot fizetett az önkormányzat.

A nyári szünet első és utolsó két hetében a tanulók nyári napközbeni felügyeletét a Szekszárdi Tankerületi Központ által fenntartott négy általános iskola biztosította. A város a foglalkozásokhoz kapcsolódóan eszközbeszerzés céljából anyagi támogatásban részesítette az általános iskolákat.

A Béla király téren 2017. május 3-án került megrendezésre második alkalommal a Városi Ballagás az önkormányzat szervezésében. Ünnepléses keretek közt Ács Rezső polgármester köszöntötte a városban működő valamennyi középiskola ballagó végzős diákjait - 760 főt. Az ünnepi műsort a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar THZ Együttese tartotta. Minden ballagó diák egy Szekszárd logóval ellátott pendrive-ot kapott ajándékba. Az ünnepség végén az osztályok felengedtek egy-egy lufit, amely egy új út indulását szimbolizálta.

Az önkormányzat az elmúlt év novemberében második alkalommal hirdetett rajzpályázatot az általános iskolákban tanuló 3-4. osztályos diákok körében. A cél az volt, hogy a fiatalok megmutassák, milyenek látják az adventi időszakot Szekszárdon, karácsony közeledtével. A pályázat címe „Advent a Béla király téren” elnevezéssel lett meghirdetve. A nyertes pályamű a 2017. évi, a város által kiadott karácsonyi képeslapra került fel, melyet a város önkormányzata küldött az ünnep közeledtével az érintettek részére. 6 köznevelési intézményből 78 pályamű érkezett be. Az első három helyezett ajándécsomagot kapott és egy fő különdíjban is részesült.

II. Egészségügyi és mentálhigiénés ellátás

A fiatalok körében az egyre jobban elterjedő pszichoaktív szerek fogyasztása okoz problémát, ehhez társulnak a pszichés tényezők, helytelen táplálkozás és a mozgásszegény életmód.

A város a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) – szakmai tanácsadó szervezet – működtetésével és támogatásával igyekszik a meglévő problémák kezelésére megoldást, vagy prevenció lehetőségét keresni.

2001. szeptember 25-én alakult meg a Szekszárdi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum.

2015. július 2-án Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a 153/2015 (VII.02.) számú határozatával elfogadta a szekszárdi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum által összeállított hosszú távú stratégiai dokumentumot „Szekszárd Város Stratégiája a kábítószer-terjesztés és fogyasztás megelőzése, visszaszorítása és kezelése érdekében” címmel.

A stratégia alapelveket, célokat, feladatokat fogalmaz meg önkormányzati, ellátó- és bünyügyi szervezet, egyházi és civil szférát érintően egyaránt.

A stratégia megvalósulásának feltétele az összefogás és közös együttműködés a különböző szinteken, és diszciplínákban.

A stratégia megvalósulását segíti a cselekvési terv (éves, két-három éves) összeállítása, értékelése, és a stratégia éves monitorozása, valamint a város költségvetésében elkülönített 850 eFt is.

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata két pályázatot nyújtott be az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság felé a KEF működési támogatására vonatkozóan, és prevenciós programok megvalósításával kapcsolatban. A KAB-KEF-17-A-26090 kódú pályázat keretein belül az önkormányzat 1.000.000,-Ft összeget nyert a Fórum működési költségeire. A KAB-KEF-17-C-26091 kódú pályázattal szintén 1.000.000,- Ft áll rendelkezésre prevenciós programok megvalósítására. A 2017-es pályázat fő eleme a Prevenciós Paletta megszervezése és lebonyolítása lesz, immáron második alkalommal. A „Paletta” 2018. április 18-án kerül megrendezésre.

A 2016-os pályázat egyik záró eleme volt 2017. tavaszán az KEF bemutatja Prevenciós Paletta, amely az alábbi programelemeket tartalmazta:

A prevenciós program közvetlen célja volt, hogy KEF bemutassa a városban, ill. a kistérségben fellelhető, szakmailag megbízható prevenciós szolgáltatókat, azok programjait, módszereit, valamint a fiatalok számára olyan alternatív szabadidős foglalkozásokat kínáljon, mellyel az élményszerzés mellett közelebb kerülhetnek önmagukhoz, személyiségük megismeréséhez. A rendezvény konkrét célja volt, hogy elősegítsék a város prevenciós programjainak megvalósulását, ösztönözzék az együttműködéseket, közös programok létrejöttét.

A prevenciós szolgáltatók standokat állítottak fel, ahol a megelőző programokról, módszerekről, szakemberek összetételéről, a programok mögött meghúzódó elméleti háttérrel tájékozódhattak. Azáltal, hogy egy légtérben állítottak ki a szolgáltatók, mindegyik egyszerre volt megtekinthető, megismerhető. Az intézmények közvetlenül vehették fel egymással a kapcsolatot, és kiválaszthatták a számukra legmegfelelőbb programot.

A standok között a prevenció egy másik „arcát” is bemutatták. Olyan szabadidős programokat hívtak életre, melyek alternatívát jelentenek a szerhasználattal szemben, ill. a különböző érdeklődési területeken keresztül élményeket szerezhettek a fiatalok, közelebb kerülhettek önmaguk, és másokhoz megismeréséhez. Az alábbi szabadidős programokat szervezték meg:

- Mutasd az arcod! (fotózás selfi fal és fotós segítségével)
- Legyél FITT! (sportprogram)
- Ékszerezd fel magad! (kézműves foglalkozás)
- Mi a stílusod? (sminkelés)
- Mozdulj rá! (élő dj zene)
- Hajfonás trükkökkel

A prevenciós paletta harmadik nagy programeleme a kiscsoportos bemutatók, work shop-ok voltak, ahol a szolgáltatók prevenciós eszköztáiraikat módszerspecifikus elemeken keresztül mutatták be. A kiscsoportokat 45 perces időkeretek között, előre egyeztetett módon hirdették meg, mivel a forma megköveteli a személyes jelenlétet, a zárt csoportformát, a biztos kereteket. Az alábbi kiscsoportokat biztosították:

- KIMMTA: KÁTÉ program, Kompetencia Alapú Tudatosság Építő program-életút megosztás
- Tolna Megyei Balassa János Kórház – Pszichiátriai Osztály: Csak Szabadon! – Relaxációs technikák a stresszoldás szolgálatában

- Tolna Megyei Balassa János Kórház – Pszichiátriai Osztály: Kockafejek – Internetfüggés – Játékfüggés
- Tolna Megyei Balassa János Kórház – Pszichiátriai Osztály: Legális lazulás
- Caritas RÉV Szenvedélybeteg Segítő Szolgálat: Improvizációs játék csoport
- Caritas RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat: Pszichodráma foglalkozás

Megvalósításban részt vevő szervezetek:

- Caritas RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat
- Humán Szolgáltató Központ
- KIMMTA Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió Támogató Alapítvány, Zsibrik
- Tolna Megyei Balassa János Kórház – Pszichiátriai osztály
- Tolna Megyei Kormányhivatal Szekszárdi Járás Hivatal Hatósági Főosztály Népegészségügyi Osztály
- Szekszárdi Rendőrkapitányság

A rendezvény sajtótájékoztatóval kezdődött, melyen a köznevelési intézmények fenntartói is részt vettek.

A város valamennyi középiskolájából szervezett formában a 10-11. évfolyamok 18 osztályából közel 450 fő vett részt kísérő pedagógusaikkal a programokon.

Mind a megvalósításban részt vevő szervezetek, mind pedig a programokon részt vevők pozitív visszajelzése alapján a rendezvény sikeresnek mondható volt.

2017-ben 7 alkalommal ülésezett a KEF, ill. a KEF tagintézményeiből álló munkacsoport. A szakmai konzultációknak a Polgármesteri Hivatal, és PLACC Ifjúsági Közösségi Tér adott otthont. Az ülések napirendi pontjait az aktuális programok, problémák és a munkaterv határozta meg.

A tagokkal való rendszeres kapcsolattartás legfőbb eredménye a szakmai párbeszéd kialakítása volt. Emellett lehetőség nyílt a KEF és tagintézmények programjainak bemutatására. Az ülések eredménye a tagszervezetek összefogása, együttműködés a kereslet- és kínálatcsökkentés területén, valamint a különböző diszciplínák szakemberei között.

A Szociális – és Gyermekvédelmi Főigazgatóság 2017. májusában forráslehetőséget biztosított a „Kábítószer –ellenes Világnapi” programok lebonyolításához. Az önkormányzatunk benyújtotta igényét az „Együttműködés, fiatalság, közösség” szlogennel „Lépésben szertelenül 3.0” pályázati címmel a főigazgatóság felé. A túra programját támogatásra érdemesnek tartották, így 150.000 Ft összeget biztosítottak szervezési költségekre.

A „Lépésben szertelenül” gyalogtúrát 2017. június 23-án a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat Szekszárd, Munkácsy u. 7/a. épületétől indulva a szekszárdi dombság túraútvonalán tartották.

A kábítószer - ellenes világnap alkalmával szervezett gyalogtúra tágabb célja volt, hogy érzékenyítsék a lakosságot, a résztvevőket, kísérőket a kábítószer probléma társadalmi felelőssége iránt, valamint erősítsék az összefogást a különböző területeken dolgozó szakemberek között.

Konkrét cél volt, hogy a szabadidő eltöltésének alternatívájaként értelmes, élményt adó programot kínáljanak elsősorban a szerhasználat szempontjából veszélyeztetett (pl.

gyermekotthonban élő gyermekek, védelembe vétel alatt lévő gyermekek) családok, fiatalok számára.

Hasonlóan az eddigi évekhez a túrák szervezéséhez és lebonyolításához a szekszárdi Fehérlófia Sportegyesület, a FITT Iesz Sportegyesület, a Gemenc Természetvédelmi- és Sportegyesület, az Ifjúsági Unio Szekszárd, és a Szekszárd Kórház Sportkör Természetbarát szakosztályának önkénteseit kérték fel. 2017-ben a Humán Szolgáltató Központot is bevonták a szervezők körébe, mint szabadidő szervezéssel, ill. a veszélyeztetett fiatalokkal foglalkozó gyermekvédelmi intézmény.

A túra során a nevezett csapatok különböző állomásokon próbálhatták ki ügyességüket, leleményességüket, ismereteiket, tájékozódási képességüket. Így a gyalogtúra egyben jelképezte a szerhasználatból való felépülés folyamatát is, mivel az absztinencia elérése is állomásokból, próbatételekből, nehézségek leküzdéséből, és sikerek megéléséből áll.

Az elmúlt évekhez hasonlóan részben magánszemélyek és családok, részben a kormányhivatal intézményei, a Polgármesteri Hivatal és más civil szervezetek csapatai és képviselői neveztek be, összesen 68 fő vett részt.

A főszervezők egy vacsorával összekötött kötetlen beszélgetés formájában köszönték meg (RÉV udvarán) az együttműködő partnereknek az eddigi munkájukat. A túráról promóciós kisfilm készült, melyet a Youtube oldalán az alábbi linken érhető el:

<https://www.youtube.com/watch?v=aB78jBXsNo>

III. Érdekérvényesítés, érdekképviselet

A Polip Ifjúsági Iroda 1998-ban jött létre. 2004-ben alapították meg az iroda munkatársai, önkéntesei, ifjúsági támogatói a Polip Ifjúsági Egyesületet, amely 2007 óta Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzatával feladat-ellátási szerződés alapján látja el a város gyermek és ifjúsági feladatait, mely során ifjúsági információs és tanácsadó irodát tart fent napi nyitva tartással, közösségi teret működtet, tanácsadásokat biztosít és értékteremtő szabadidős programokat szervez a fiatalok számára.

Célja: a fiatalok információs szükségleteinek kielégítése és segítségnyújtás a mindennapi élet során felvetődő problémák megoldásában. Aktivitásra, az ifjúsági részvételre készítés, azaz tevékenységével az iroda arra ösztönzi a fiatalokat, hogy cselekvő résztvevői legyenek sorsuk, életük alakításának. Az önkéntesség (mind hazai, mind külföldi) központi szerepet tölt be az egyesület életében, közel 20 állandó önkéntes fiatal segíti a munkát.

Az egyesület éves munkáját az alábbi táblázat foglalja össze. A Humán Bizottság a munkaterve alapján részletesen megismeri és tárgyalja a Polip Ifjúsági Egyesület 2017. évi szakmai tevékenységére vonatkozó beszámolóját, valamint a 2018. évre vonatkozó terveit.

Az iroda tevékenységi területei		
Ssz.	Tevékenységi terület	Rövid leírás
1.	Információ szolgáltatás (e Magyarország Központ és Foglalkoztatási Információs Pont, Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda)	Irodai szolgáltatások: fénymásolás, nyomtatás, szkennelés, internet szolgáltatás Tanácsadások: jogi/diákjogi, munkaerő-piaci, pályorientációs, pályázati, mobilitási lehetőségek, kultúra, szállás, tanulás, képzés, albérlet, civilügyek
2.	Felkereső ifjúsági munka	Köznevelési intézményekben rendezvények szervezése és lebonyolítása, partnerszervezetek

		rendezvényein való részvétel, falunapokon, városi rendezvényeken való kitelepülés
3.	EFOP-3.3.1-15-2015-00194	„Tanoda program a Polip Ifjúsági Egyesületnél”
4.	Közösségi tér (Diáktanya)	Játékok, leckeírás, zenehallgatás, társalgási klubok, szakmai és idegennyelvű könyvtár
5.	Közösségfejlesztés	Önkéntes Klub (ÖKSZ)
6.	Fiatalkorú érdekképviseletének támogatása	Nemzeti Ifjúsági Tanács tagja, Gyermek és Ifjúsági Önkormányzatok Társasága – partnerség, Szekszárdi Ifjúsági Önkormányzat (SZIFÖN) – szakmai támogatás, Szekszárdi Ifjúsági Érdekegyeztető Fórum alapító tag
7.	Programok és rendezvények	Havi szinten több ifjúsági program szervezése.
8.	Nemzetközi kapcsolatok	EVS küldő és fogadó szervezet, EURODESK partner

Állandó programjaik között szerepelnek az egyesület hagyománnyal bíró rendezvényei – nyárnyitó, városi, partnerszervezeti rendezvények, melyeken rendszeresen jelen vannak – Állampolgári Részvétel Hete, Epsilon rendezvénysorozat – és azon rendszeres programok, melyek egy adott időszakban válnak keresetté, rendszeressé.

Állandó programok				
Ssz.	Program, rendezvény neve	Helyszín	Időpont	Megjegyzés
1.	Nyárnyitó Buli a Polippal	Prométheusz Park	2017. május 13.	Több intézmény és civil szervezet összefogásával valósult meg a hagyományos program, melynek célja a szabadidő hasznos eltöltése a fiatalok számára.
2.	Felkereső ifjúsági munka, kitelepülések	Szekszárdi Szakképzési Centrum Vendéglátó Szakképző Iskolája	2017. április 12.	Diáknapi szervezése
		Comenius Általános Iskola	2017. október 24.	Time to Move
		Szekszárdi Garay János Gimnázium	2017. április 24.	Finn ifjúsági munkások előadása
		Szekszárdi Garay János Általános Iskola	2017. április 27.	
		PTE - KPVK	2017. május 2.	
		Szekszárdi I. Béla Gimnázium	2017. október 18.	Time to Move
			2017. május 8.	Finn ifjúsági munkások előadása
			2017. október 27.	Time to Move

Egyéb tevékenységek				
1. Nemzetközi Programok				
Ssz	Program, rendezvény neve	Tartalom	Együttműködő szervezetek	Megjegyzés
1.	Erasmus + program, Európai Önkéntes Szolgálat	Finn, német, olasz, lengyel önkéntesek fogadása, koordinálása	1.Számú Óvoda Wunderland Óvoda, KÉK MADÁR Alapítvány, Játékkuckó és Családi Napközi,	Az egyesület Eurodesk információs pont
2.	Eurodesk Ifjúsági Képzés – Let's move together!	Magyar és külföldi önkéntesség, mobilitási lehetőségek bemutatása	-	Helyi lokális problémák és igények is felmerültek
3.	Erasmus+ szakképzési mobilitási program	Németországi szakmai gyakorlaton 11 fő (hegesztő, szerkezetlakatos, köműves, festő-mázoló) vett részt. /Bützower Berufsbildungsverein/	Nagybajomi Kolping Iskola, Baptista Esély Szakképző Iskola	Kiválóan felszerelt műhelyekben zajlott az egyhónapos képzés.
		Portugál szakmai gyakorlaton (szakács, szőlész-borász) vettek részt fiatalok. /Barcelos/	Szekszárdi Kolping Szakiskola, FMDASZK Teleki Mezőgazdasági Szakiskola	Szakmai gyakorlat mellett tartalmas szabadidőt tölthettek el a fiatalok.
2. Közösségek, klubok				
Önkéntes Klub		Programok szervezésében és lebonyolításában való segédkezés		2017-ban 20 fő vett részt önkéntes munkában
Programjaik:				
Ssz	Program	Tartalom		Időpont
1.	Fejlesztő Foglalkozás a Családok átmeneti otthonában	A foglalkozás célja az otthonban élő gyermekek játékos eszközzel történő fejlesztése, anya-gyermek kapcsolat elmélyítése, minőségi együtt töltött idő bővítése.		2017. május 5.
2.	Állampolgári Részvétel Hete Szent István tér	Játékos feladatok, aktivitások, kvíz.		2017. május 23-25.
3.	Gyermeknap a Családok Átmeneti Otthonában	Játékos feladatok gyermekeknek, édesanyáknak szépészeti programok, gasztronómiai kínálat.		2017. május 27.
4.	Önkéntesek Napja Garay tér	Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Mentálhigiénés Műhely és a Civil Kerekasztal szervezése. Kérdőívezés, információnyújtás, játékos feladatok.		2017. június 10.
5.	Epsilon rendezvénysorozat, Energiapark	Egy alkalommal nyáron kínált az egyesület szabadidős foglalkozásokat az érdeklődőknek.		2017. július 28.

6.	Pályaválasztási börze	„Jövőd záloga Pályaválasztási Kiállításon” információnyújtás az önkéntességről, közösségi szolgálatról és egyéb lehetőségekről	2017.november 8-11.
7.	Ajándékozás és műsor a Családok Átmeneti Otthona lakói számára	Karácsonyi adománygyűjtés és műsor adása Karácsony alkalmával.	2017. december 8.
Szekszárdi Ifjúsági Önkormányzat		Tevékenysége az alábbiakban olvasható	

A Polip Ifjúsági Egyesület korábbi sikeres, fiataloknak szóló projektjeit kiegészítve, 2017 januárjától a 2018-as év végéig vezet Szekszárdon, a Babits Mihály Kulturális Központ épületében fellelhető helyiségeiben tanodát, az Európai Unió és Magyarország Kormánya 29,99 millió Ft vissza nem térítendő támogatásával.

A Tanoda általános fogalmi meghatározása szerint egy olyan „civil vagy egyházi szervezet által működtetett, helyi sajátosságokra, a gyermekek, fiatalok önkéntes részvételére és egyéni szükségleteire építő innovatív szemléletű hátránykompenzáló kezdeményezés, amely a Tanoda fenntartója által autonóm módon használt közösségi színteret működtet. A Tanoda olyan, a személyiségfejlődés egészét szem előtt tartó komplex szolgáltatást nyújt, melyet a köznevelési rendszerben kevésbé sikeres, a társadalmi perifériára szoruló gyermekek és fiatalok korlátozottan vagy egyáltalán nem érhetnek el.”

Az egyesület programjaiból 30 fő, szerződéssel bevont gyermek profitálhat, akik a város 6 oktatási intézményéből (Szekszárdi Szakképzési Centrum Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma, Szekszárdi Baka István Általános Iskola, Comenius Általános Iskola, Szekszárdi Dienes Valéria Általános Iskola, Szekszárdi Garay János Általános Iskola és AMI, PTE Illyés Gyula Gyakorló Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda) érkeznek, alsó és felső tagozatosok, vagy középiskolások. Az elenyészően kis számban előforduló lemorzsolódás nem jelent problémát, mivel folyamatos várólistáról töltik fel a résztvevők névsorát. A fiatalok közel 100 %-ban halmozottan hátrányos helyzetűek, felerészben roma nemzetiségűek. Felülreprezentált az állami gondozásban, nevelőszülőknél, kijelölt gyámoknál élők aránya. Ennek oka adminisztrációs-technikai, a státuszt meghatározó definícióban keresendő.

A Tanoda hétfőtől csütörtökig délutánonként várja a fiatalokat, de péntek délutáni nem kifejezetten tanodás szabadidős programokba is becsatlakozhatnak. A tanulókkal 3 mentor foglalkozik, munkaidejük személyenként 10 óra, csúsztatott munkarendben. Ketten közülük pedagógusi végzettséggel, egy személy pedig szociológusi, művelődésszervezői diplomával rendelkezik. Őket egészítik ki a változó létszámú és felkészültségű önkéntesek és közfoglalkoztatottak. Elmondható, hogy a 2017-es évben minden munkanapon, az iskolai szünet idejét is beleértve, és gyakran hétvégeken is a tanodások rendelkezésére állnak.

A projekt egyik fő célkitűzése, hogy tanodások elkerüljék a végzettség nélküli iskolaelhagyást, pozitív jövőképük alakuljon ki. Mint tanoda, ügyelnek a „kötelező” feladatok és a szórakoztató, szabadidős elfoglaltságok helyes arányára, a motivációs szint fenntartásának

érdekében. Az érzelmi, mentálhigiénés fejlődést segítik a kézműves foglalkozások, játékterápia, és az ünnepekre való közös készülődések, műsorok.

2017-ben a tanoda program elindítása egy új szolgáltatás megerősödését hozta. Eddig is dolgoztak hátrányos helyzetű fiatalokkal, de ez továbbfejlődést jelentett az egyesület számára. Fontos volt megtartani az egyensúlyt a helyi fiatalok igényei és a tanoda szolgáltatásai között, amelyet sikeresen valósítottak meg.

A látogatási statisztikák alapján 5314 segítő találkozást regisztráltak, melyek az iroda felkeresése és a rendezvényeken való részvételből adódtak. A 14 éven aluliak aránya kiemelkedően magas volt 2017-ben, a látogatók, résztvevők 49,54% - át tette ki ez a korosztály. Ez elsősorban a Polip Tanoda heti négy napos nyitva tartásával, gyakori rendezvényeivel (havonta 2-3 alkalom) magyarázható, illetve azzal, hogy a tanodáikon keresztül be tudtak vonni a tavalyi évben több általános iskolás korú a Polip egyéb programjaiba, szolgáltatásaik igénybe vételére tudták ösztönözni ezt a korosztályt is. A középiskolások aránya egyharmada volt (34,68%) az összes látogatottságnak, őket leginkább a kitelepülésekkel, iskolalátogatásokkal, nagyobb rendezvényekkel érték el.

Szintén a Tanoda elindulásával magyarázható, hogy a Polip látogatói 19,74%-ban fejlesztő tevékenységet vettek igénybe a Polip szolgáltatásai közül. A korábbiakhoz hasonlóan a kisebb és nagyobb rendezvények vonzották a fiatalságot. A látogatók, résztvevők 69,70% -át programjaikkal érték el.

Az éves látogatottsági eloszlás, a korábbi évekhez hasonlóan alakult, nagyjából egyenletesen: a januári hónapot kivéve, az érdeklődés és részvétel kiegyensúlyozott volt. Szokás szerint több fiatalot érték el a tavaszi (április 9,25%, május 12,64%) nyitott, kültéri programjaikkal, és népszerűek voltak az év végi (október: 11,47%, november 10,53%, december: 11,15%) programjaik.

Az év elején az önkormányzat támogatta az egyesületet abban, hogy kerüljön megkötésre közművelődési megállapodás, mely alapján a Nemzeti Művelődési Intézet kulturális közfoglalkoztatott alkalmazását biztosította. Sajnos a munkatársak váltották egymást, nem sok időt töltöttek az egyesületnél, ezért munkaerőhiánnyal küzdöttek, hiszen a közfoglalkoztatás nem nyújtott olyan perspektívát a jelentkezőknek, amely hosszú távon az egzisztenciális problémáikat megoldotta volna.

Többé kevésbé 2 fő állandó munkatárs dolgozik az egyesületnél, mely létszám bővítése az egyesület véleménye alapján szükséges lenne, illetve további önkéntesek bevonása is indokolt. A tanoda programban 3 pedagógus, fejlesztő szakember munkáját két senior önkéntes, illetve 2 iskolai közösségi szolgálatot teljesítő tanuló is segíti alkalmanként.

A Szekszárdi Ifjúsági Önkormányzat (röviden SZIFÖN) székhelye a Polip Ifjúsági Egyesület. Célja, hogy Szekszárd városában gondoskodjon a demokratikus jogok gyakorlásának, formáiról, módszereiről az érintett korosztály számára. Gyermekek és fiatalok érdekvédelmét és érdekvédelmét látják el. Más ifjúsági önkormányzatokkal és civil szervezetekkel is tartják a kapcsolatot. A helyi általános és középiskolából két évente választott képviselők kulturális programokat szerveznek, bonyolítanak le városi és megyei szinten egyaránt. A Polip Ifjúsági Egyesület szakmai és infrastrukturális háttérrel biztosít számukra a munkához.

Az SZIFÖN a városnál pályázott pénzüsszeggel gazdálkodva és önkéntes munka keretein belül több programot tervezett és valósított meg a 2017-es évben:

1. Országos Diáksparlament

Helyszín: Székesfehértár

Időpont: 2017.02.03-05.

2017. februárjában három év után ismét összehívta Palkovics László államtitkár az Országos Diáksparlamentet. A rendezvényen Tolna megyét a megyei diáksparlamenten megválasztott 7 képviselő, valamint Garai Marietta, az I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola tanulója, a Szekszárdi Ifjúsági Önkormányzat diák-polgármestere képviselte. A három nap alatt a megyei küldöttek 50 ajánlási pontot fogalmaztak meg. Ezeket az Oktatási Hivatal és Palkovics László államtitkár úr felé továbbították.

A Székesfehértár Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Székesfehértári Diáksparlament színes programokkal, koncerttel, táncházzal, csapatépítő programokkal készült a diáksparlamenten résztvevő képviselőknek.

A folytonos kommunikáció érdekében felállították az Országos Diáksparlamentet, ahova minden megye egy-egy tag és egy póttagot választhatott. Tolna megyét az Országos Diáksparlamentben Ambrus Dániel István (Energetikai Szakközépiskola Paks) mint tag és Gerzei Laura (Garay János Gimnázium, Szekszárdi Ifjúsági Önkormányzat diák-polgármestere) mint póttag képviselik. A továbbiakban havi rendszerességgel üléseznek majd, és az ajánlási pontokat valósítják meg az Oktatási Hivatallal és dr. Maruzsa Zoltán helyettes-államtitkár úrral.

2. Nyárnyitó Buli a Polippal

Helyszín: Prométheusz Park, Szekszárd

Időpont: 2017.05.13.

A Polip Ifjúsági Egyesület minden évben megrendezi az immár hagyományosnak számító „Nyárnyitó Buli a Polippal” elnevezésű rendezvényét. Az idei évben május 13-án került sor a rendezvényre, a szekszárdi Prométheusz parkban. A nyárnyitó buli célja, hogy az ifjúságnak egyrészt biztosítsa a szabadidő hasznos eltöltését, és olyan élményt nyújtson mely egyszerre szórakoztató, élvezetes, informatív és hasznos. A rendezvény célja továbbá, hogy minél részletesebb képet nyújtson az egyesület tevékenységéről. Civil negyed keretén belül kitelepülési lehetőséget biztosítottak a városban működő civil szervezetek számára, akik az informatív bemutatkozó mellett aktivitásokkal és játékokkal prezentálhatják tevékenységi körüket. Emellett a városban működő művészeti csoportok, sport és táncegyesületek, és „feltörekvő zenekarok” léptek fel a rendezvényen, mutatatták meg tehetségüket.

2017-ben a szekszárdi civil szervezetek és csoportok közül a Polip Ifjúsági Egyesület, Európai Önkéntes Szolgálat, Szekszárdi Ifjúsági Önkormányzat, Önkéntes Klub Szekszárd, Segíts Rajtam! Hátrányos Helyzetűekért Alapítvány, Hallgatói Önkormányzat Szekszárd, Vakok és Gyengénlátók Tolna Megyei Egyesülete, Chance Á Tolna - Esély Tolnának Alapítvány, RÉV Szenvedélybeteg-Segítő Szolgálat, KIMMTA- Kallódó Ifjúságot Menti Misszió Támogató Alapítvány Zsibrik vettek részt a rendezvényen, akik saját aktivitásaikkal (vakvezető kutyás bemutató, partiszervíz szolgáltatás, „Before I Die”-bakancslista fal, óriás twister, csocsó) tették színesebbé az eseményt. Az este folyamán

pedig az Idióták, NO CFC, Sirens Chant, Mody Blues Band, Sonic Rise zenekarok fellépését élvezhették a nyárnyitóra érkező fiatalok.

3. Állampolgári Részvétel Hete

Helyszín: Szent István tér, Szekszárd

Időpont: 2017.05.23-25.

A Mentálhigiénés Műhely, a Szekszárdi Civil Kerekasztal és Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata által szervezett eseményen a Szekszárdi Ifjúsági Önkormányzat tagjai, a Polip Ifjúsági Egyesület magyar és külföldi önkéntesei vettek részt, ahol játékos feladatokkal, aktivitásokkal várták a fiatalabb és az idősebb korosztály tagjait.

4. Gyermeknap a Családok Átmeneti Otthonában

Helyszín: Családok Átmeneti Otthona, Szekszárd

Időpont: 2017.05.27.

2017. május 27-én a szekszárdi Családok Átmeneti Otthonában gyermeknapot szerveztek, melyen részt vett a Családok Átmeneti Otthona vezetője, munkatársai, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa; a Polip Ifjúsági Egyesület munkatársai, önkéntesei Száraz Eszter, Erőss Emese, olasz származású EVS önkéntes Gloria Valli; Szekszárdi Ifjúsági Önkormányzat képviselői: Farkas Réka, Soós Anna. Az Otthon lakói több állomáson próbálhatták ki készségeiket, közös élményeket gyűjthettek, melynek célja szabadidejük hasznos eltöltése mellett az anya-gyermek kapcsolat elmélyítése volt. Páros rajzolás bekötött szemmel állomáson a lakók párosával dolgoztak. Ezt a játékos feladatot a lakók kérték, melyet a legutóbbi fejlesztő foglalkozásra hozott a Polip Ifjúsági Egyesület. A játék lényege egy „vak” és egy „látó” játékosnak kellett egy ábrát közösen megrajzolni. A „látó” kapta meg a képet és szavakkal irányítva segítette a „vak” társát, aki ez alapján rajzolta meg a feladatként kapott ábrát. Emellett a gyerekeket várták a logikai kompetenciákat fejlesztő „Szuperhős” témájú óriás amőba és szintén hasonló témájú óriás memóriajáték, valamint a mozgáskoordinációt fejlesztő Twister, Bowling és egy közös „Emlékfa” készítése ujj- és kézlenyomatokból. Az elmúlt évekhez hasonlóan idén is kedveskedtek a szülőknek programelemekkel, mint például a Szépészeti trükkök és a Hajfonás is nagy sikernek örvendett az édesanyák körében. A gyermeknap zárásaként minden gyerek fagyi jeggyel, gyümölcsökkel és kis édességgel lett gazdagabb.

5. Települési Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzatok XVII. Országos Találkozója

Helyszín: Dabas

Időpont: 2017.11.25-26.

Tizenhetedik alkalommal került megrendezésre a Gyermek és Ifjúsági Önkormányzatok Társasága által az Országos Találkozó. Az elmúlt évben 17 szervezet közel 65 fiatalja és 6 felnőtt segítője vett részt a rendezvényen. Az ebéd utáni megnyitót, ismerkedő játékokat és a hálózatosodást követték a műhelymunkák. Idén a GYIÖT munkatársai tartottak képzést a következő témába: Felnőtt segítők és a GYIÖK, Együttműködés és partnerség, Szervezetek népszerűsítése, A GYIÖK kitörési pontjai helyben, Projektmenedzsment, Részvételi demokrácia és a GYIÖK, Egyéni és közösségi célok a GYIÖK-ben. A szakmai

programokat követően a Dabasi GYIÖK fiataljai szerveztek kötetlen programot, discoval és karaokeval a résztvevőknek. A második napon a műhelymunkákat folytatták, majd a záró programon prezentálták a csoportjuk munkáját.

A Szekszárdi Ifjúsági Önkormányzatból Garai Marietta diák-polgármester, Gerzsei Laura diák-alpolgármester és Rappay Bence Zsolt képviselő vett részt a találkozón.

6. Ajándékozás és műsor a Családok Átmeneti Otthon lakói számára

Helyszín: Civil Információs Centrum, Szekszárd

Időpont: 2017.12.08.

Immár harmadik alkalommal karácsonyi adománygyűjtést szervezett a Polip a szekszárdi Családok Átmeneti Otthona lakói számára és egy kis műsorral is kedveskedtek nekik. Az egy hónap alatt összegyűlt adományokból a Szekszárdi Ifjúsági Önkormányzattal, magyar és külföldi önkénteseikkel közösen készítették el a személyre szabott ajándékokat a gyerekeknek. A rendezvényen a Polip Tanoda tanulói kedveskedtek egy kis színdarabbal a vendégeknek.

7. Diákpolgármester- és képviselő választás

Helyszín: Civil Információs Centrum, Szekszárd

Időpont: 2017.12.13.

A Szekszárdi Ifjúsági Önkormányzat két évente választja meg diákpolgármesterét és képviselőit. A diákpolgármester-választás a Tolna Megyei Civil Információs Centrumban került megrendezésre, ahol 7 iskola (Szekszárdi Garay János Gimnázium, Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola, Szekszárdi Szakképzési Centrum Bezerédj István Szakképző Iskolája, Szekszárdi Dienes Valéria Általános Iskola – Valeria Dienes Grundschule, Szekszárdi Baka István Általános Iskola - Grundschule, Szekszárdi Szakképzési Centrum Egészségügyi-Szociális Szakképző Iskolája, FM DASzK Csapó Dániel Középiskola, Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium) képviseltette magát jelöltjeivel, valamint négy diákpolgármester jelöltet állítottak: Juhász Gergely (Szekszárdi Garay János Gimnázium), Monostori Ádám Roland (Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola), Horváth István (FM DASzK Csapó Dániel Középiskola, Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium) és Sziklai Gréta (Szekszárdi Baka István Általános Iskola Grundschule).

A választás Csillagné Szántó Polixéna, Szekszárd Megyei Jogú Város Humán Bizottságának elnöke és Garai Marietta, korábbi diák-polgármester megnyitójával kezdődött.

Ezután bemutatkoztak a képviselőjelöltek, majd prezentálták éves programtervüket.

Demokratikus úton választották a megjelent diákok maguk közül a diákpolgármestert. A legtöbb szavazatot Juhász Gergely a Szekszárdi Garay János Gimnázium tanulója kapta, így a 2018. évre ő lett Szekszárd Megyei Jogú Város diákpolgármestere.

A diák-alpolgármester személyére a választási bizottság tagjai Mácsik Henrietta (Polip Ifjúsági Egyesület), Kékesi Emma (Nyitottság a Világra Alapítvány), Majnay Gábor (Szekszárd MJV Polgármesteri Hivatala Humán Osztályának osztályvezetője), Garai Marietta (SZIFÖN ex-diákpolgármester), Asztalos Adrienn (sport- és ifjúsági referens),

Fábián Anita (Család- és Gyermekjóléti Szolgálat vezetője)) tettek javaslatot Sziklai Gréta (Baka István Általános Iskola – Grundschule) személyében, aki elfogadta a jelölést így a következő évben ő látja el e vezetői tisztséget.

2017. december 13-án állt fel képviselőtestület, melynek mandátuma 1 évre szól:

Szekszárdi Ifjúsági Önkormányzat képviselői:

Ssz.	Név	Titulus	Iskola
1.	Juhász Gergely	diákpolgármester	Szekszárdi Garay János Gimnázium
2.	Sziklai Gréta	alpolgármester	Szekszárdi Baka István Általános Iskola
3.	Cseke Cintia Livia	képviselő	Szekszárdi Baka István Általános Iskola
4.	Szombat Sára	képviselő	Szekszárdi Dienes Valéria Általános Iskola
5.	Föglein Liza	képviselő	Szekszárdi Dienes Valéria Általános Iskola
6.	Máté Balázs	képviselő	Szekszárdi Garay János Gimnázium
7.	Monostori Ádám Roland	képviselő	Szekszárdi I. Béla Gimnázium
8.	Cseh Balázs	képviselő	Szekszárdi I. Béla Gimnázium
9.	Istlstecker Ivett	képviselő	Szekszárdi Szakképzési Centrum, Egészségügyi- Szociális Szakképző Iskolája
10.	Szabó Cintia	képviselő	Szekszárdi Szakképzési Centrum, Bezerédj István Szakképző Iskolája
11.	Rákos Krisztina	képviselő	Szekszárdi Szakképzési Centrum, Bezerédj István Szakképző Iskolája
12.	Horváth István	képviselő	FM DASZK Csapó Dániel Középiskola és Kollégium

IV. Szabadidő, kultúra, sport

A Babits Mihály Kulturális Központ, mint a város közművelődési intézménye, alaptevékenységeinek keretein belül a 2017-es évben is számos programot szervezett. Az ifjúságot, mint célcsoportot érintő programok között a tárgyévben is több kiállítás, színházi előadás, koncert, és közösségi program került megrendezésre. Az intézmény az ifjúságot érintő közművelődési feladatok meghatározása során a 13-35 éves korosztályt vette alapul.

Színházi tevékenység

Színház

Színházi programok között a felnőtt színházi bérlet keretén belül, valamint szabad előadásokon látogatott el egy-egy előadásra az ifjúsági korosztály.

Az előadásokat összességében 12.161 fő látogatta. Ennek korosztályi megoszlásáról nincs pontos kimutatás, de a tapasztalatok szerint átlag 10%-a esik ebbe a korosztályba, azaz éves szinten körülbelül átlag 1.216 fővel lehet számolni.

Irodalom

A kulturális központ folytatta a 2016-ban megkezdett hagyományt, miszerint minden hónapban meghívott író-olvasó találkozóra egy-egy ismert kortárs szerzőt, hogy a közönség közvetlenül tőle ismerhesse meg munkásságát. Elmondható, hogy a találkozónak immár

törzsközönsége lett, a rendezvények látogatóinak száma egyre gyarapszik. Alkalmanként átlagosan 50 fővel, évente 600 fővel számolhatunk.

Mozi

Az intézményben a filmművészethez elsősorban a premier mozi vetítései kapcsolódnak, ezen kívül alkalmanként iskolai vetítések, ünnepekhez kapcsolódó vetítések, külső szervezetek filmklubjai. A 2016-os évhez képest emelkedés tapasztalható nézőszám tekintetében.

Az előadásokat 26.056 fő (2016-ban: 24.758 fő) látogatta. Ennek korosztályi megoszlásáról sincs pontos adat, de a tapasztalatok szerint átlagosan 30-40%-a esik az ifjúsági korosztályba, azaz éves szinten körülbelül 9120 fő.

Művészeti tevékenység

Komolyzene

Az Ifjúsági Hangverseny programsorozat 2017-ben 3 alkalommal került megrendezésre a kulturális központ rendezvénytermében, ahol neves hangszerművészek és zenekarok előadásait hallgathatták meg a fiatalok. A résztvevők száma kb. 700 fő volt.

Főként a Művészetek Háza ad helyszínt komolyzenei koncerteknek, hangversenyeknek. 2017-ben 20 került megrendezésre, melyeken a látogatók száma kb. 3500 fő volt. A közönség kb. 10-15%-a sorolható az ifjúsági korosztályba, azaz kb. 525 fő évente. A komolyzenei rendezvényeket látogató vendégek száma sajnos évről évre csökken.

A kulturális központ életéhez szorosan kötődik a város kórusainak munkája. 2017-ben 4 kórus, több mint 100 fővel, majd 200 alkalommal tartotta próbáját, összejevetelét a „Babitsban”.

Könnyűzenei koncertek

A kulturális központ könnyűzenei koncertjei elsősorban a nagyrendezvényekhez köthetők. A kulturális központ színháztermében viszont alkalmanként könnyűzenei koncertek is helyet kapnak: 2017-ben 4 ilyen teltházas koncert volt több mint 2000 vendéggel. Ide sorolhatjuk még a civil szervezetek önálló koncertjeit és próbáit is.

A szabadtéri koncerteket 60.789 fő (2016-ban: 55.607 fő) látogatta. A koncertek közönségének 50-60%-a fiatal, azaz éves szinten körülbelül átlagosan 36.473 fő vesz részt a rendezvényeken.

Tánc

A Babits Mihály Kulturális Központ munkásságában mindig is fontos szerepet játszott a tánc. Így táncos programokból 2017-ben sem volt hiány. Ennek a hagyománynak természetesen egyik alappillére a több mint 50 éves táncos múlttal rendelkező Bartina Néptáncgyűttes.

A táncos programokat 25.876 fő (2015-ben: 24.360 fő) látogatta, melynek 50%-a fiatal.

Közösségi és társadalmi részvétel

Városi Nagyrendezvények:

- Városi Retro Majális

Gyermek és családi műsorokkal, koncertekkel, retro játékokkal, kézműves- és kirakodó vásárral, étkes sátrakkal várták a szervezők az érdeklődőket a Prométheusz parkban. A közreműködők szokásosan a város kiemelt művészeti csoportjai, civil egyesületei, klubjai, iskolai szakkörei voltak, akik színpadi és egyéb kiegészítő programokkal színesítették a programkínálatot.

- Szekszárdi Hány János Mesefesztivál

A Hány János Mesefesztivál 2017-ben második alkalommal került megrendezésre, ezúttal tematikusan a népmese köré építve a rendezvény programjait. Ahogyan az első alkalommal hagyományteremtő szándékkal megtörtént, a szervezők ez évben is bevonták a programok összeállításába a partnerintézményeket, óvodákat, iskolákat.

A Hány János Mesefesztivál négy fő szegmensből állt össze: színpadi produkciók, játszóparkok/vidámpark, vásár, illetve kézműves udvar. A szakmai koncepciót tartalmában a mesék, hangsúlyozottan a népmesék köré, partnerségben pedig a helyi közösségekre építették. Műfajokban az állatsimogatótól, bábelőadástól, gyermekszínháztól, az interaktív játékokon, gyermekkoncerteken, aszfaltrajzon, elektromos kisautók kipróbálásán, gyermekrajzokból készült fényfestésen keresztül a lehető legszélesebb körben terjesztették ki a kínálatot. A színpadon olyan produkciókat vonultattak fel, mint a Magyar Népmese Színház darabja, Fábrián Éva mesemondó, a Langaléta Garabonciások- gólyalábasok, az Iszkiri Zenekar, népi játszóházak és az óvodák, iskolák mesemondói, színpadi bemutatói mellett. A Kézműves udvarban civil szervezetek és helyi intézmények biztosítottak a gyerekeknek kézműves elfoglaltságot. A faházakban és pavilonokban mindkét nap megtalálható volt az Illyés Gyula Megyei Könyvtár, a Wosinsky Mór Megyei Múzeum, a Kék Madár Alapítvány, a Mentálhigiénés Műhely, Gulyás Éva és Vecsei Gabriella kézművesek. Ahogy a 2016-os évben, ez alkalommal is Civil Cukrászdát üzemeltettek. Ez az összefogás nagyon jól sikerült, tizenkét civil süttött mesés süteményeket a gyermekeknek. A Szekszárdi Vízmű Kft. pedig igazi mézeskalácsból készült mézeskalács házikóval kedveskedett a gyerekeknek.

A népi játszóparkok és elektromos kisautók és mobil KRESZ park, az állatsimogató, a cukorkaágyú, és a fotófal bátran kijelenthető, hogy nagy sikert aratott.

- Pünkösdi Hal-és Vadünnep

A Pünkösdi Hal- és Vadünnep Szekszárd város második legfontosabb közösségi ünnepe a Szüreti Napok mellett. Minden év pünkösdjén zajló, négy napos forgatag színpadi programokkal, gasztrosátorral és boros pavilonokkal és kézműves vásárral a belvárosban. A rendezvényt a Babits Mihály Kulturális Központ második alkalommal szervezte.

A fesztivál fő hívószavai a pünkösdi hagyományok, a minőségi gasztronómia és a hozzá illő, magas színvonalú kulturális program. Az esemény egyszerre kínálja a szabadidő tartalmas eltöltésének lehetőségét jó társaságban, a térségre jellemző minőségi ételekkel, jó borokkal és fergeteges színpadi produkciókkal. A színpadi programok ¼-ét szekszárdi művészeti csoportok produkciói tették ki.

- Szekszárd Város Napja

1905. augusztus 29-én alakult meg az első városi képviselő-testület Szekszárdon, ez alkalomból minden évben két napos rendezvénysorozattal ünnepeljük a Város Napját. A

programsorozatot, helyi étkesek, borászok és kézművesek teszik teljessé. A fellépők 90%-a szekszárdi kötődésű művész, büszkén mutatják be a város kulturális értékeit, tehetségeit és sokszínűségét.

Fontos része a hétvégének a Városismereti vetélkedő, amelyen Szekszárd valamennyi általános iskolájának diákjai részt vesznek.

- Szekszárdi Szüreti Napok

Hagyomány, bor és művészet. Négy napon át igényes programokkal, kiállításokkal, koncertekkel, hagyományőrző kézműves vásárral, tájegységre jellemző ételkínálattal várjuk a vendégeket.

A város legnagyobb szabadtéri rendezvényén, a Béla király téri színpadon helyet és bemutatkozási lehetőséget kapnak Szekszárd kiemelt művészeti csoportjai. Műsoraik a színpadi program 1/3-át teszik ki.

- Szekszárdi Advent

A Szekszárdi Advent programsorozat 2017-ben három héten keresztül várta a látogatókat a Béla király téren. A programsorozat hétvégente és Mikulás napján összesen hat nagyfellépői produkciót (melyből három felnőtt-, és három gyermekkoncert) tartalmazott, illetve hétköznaponként a Mentálhigiénés Műhely és a Babits Mihály Kulturális Központ 56 helyi csoport által előadott produkcióival színesítette a programot. A színpadi produkciók mellett kézműves és étkes vásár állt rendelkezésre. Kiegészítő elemként a korábbi évekhez hasonlóan megtekinthető volt a városi adventi kalendárium (melynek ablakaiban ezúttal a Dienes Valéria Általános Iskola diákjainak rajzai voltak). Ismét várta a gyermekeket a szalmalabirintus, illetve fajtékokkal is el lehetett ütni az időt (fakörhinta, csigaverseny stb.). December 6-án a város mikulása hószánon ülve várta a gyerekeket a Béla király téren. A nagy színpadi produkciók zárásaként ünnepi fényfestésben gyönyörködhetek a látogatók, amelyet a városháza impozáns épületére festettek.

PLACC Ifjúsági Közösségi Tér

A Placc kapuinak megnyitásokor az elsődleges cél az volt, hogy a fiatalok számára egy olyan teret biztosítson a város és a kulturális központ, ahol igényesen eltölthetik a szabadidejüket. Később az Új Nemzedék Kontaktpont Iroda beköltözött az épületbe, mint bérlő és a Placccon folyó ifjúsági munkát 2017-ben teljes mértékben ők vették át. A 2017-es évben az Új Nemzedéknél vezetőváltás is történt. A Babits Mihály Kulturális Központ a civil csoportok állandó próbáinak biztosít helyet, valamint nyitvatartási ügyeletet a közösségi térben.

Rendszeres igénybevevők:

- Salsa (hétfőnként és szerdánként)
- Jóga (keddenként és csütörtökönként)
- Ifjú Szív Magyarországi Német Nemzetiségi Néptáncgyűttes (szerdánként)
- Playback Színjátékosok (csütörtökönként)

Ifjúsági programok a Babits Mihály Kulturális Központban

- Nőnap Kavalkád

2017-ben első alkalommal került megrendezésre a Nőnap Kavalkád – Programarzenál nőknek c. programsorozat, amely nőnap alkalmából kifejezetten a hölgy látogatóknak kedvezve, célzottan a női érdeklődési köröket szem előtt tartva került összeállításra.

Társszervező volt a Mentálhigiénés Műhely, akik egészségügyi szűrésekkel, és különféle lélektani előadásokkal színesítették a programot.

A program tartalmazott ingyenes fitness edzést, helyi csoportok táncbemutatóit, smink-, és haj showt, illetve termékbemutatókat és kézműves termékek vásárát. Az esti órákban fergeteges táncbemutatóval lépett fel az April Project, majd Takács Nikolas koncertje várta a hölgyeket. Levezetésként DJ Táborfy szolgáltatta a talpalávalót a központ Rendezvénytermében. Látogatók kb. 30%-a esett a vizsgált korcsoportba, amely körülbelül 150 főt jelent.

- Dumasínházak

Évente 4-5 alkalommal kerül sor stand up comedy estek megtartására a kulturális központ színháztermében. Az esetek többségében teltházzal beszélhetünk. 2017-ben Szekszárdon járt Hadházi László, Aranyosi Péter, Kőhalmi Zoltán, Beliczai Balázs, Kovács András Péter és Kormos Anett.

A Dumasínházak látogatói közül az ifjúsági korosztályt kb. a látogatók 40%-a teszi ki, ami kb. 840 főt jelent éves szinten.

- A zöldkúti merülő tekercesek titka – zseblámpás bűnügyi kalandtúra

Az előző évi siker után 2017-ben Szekszárd Város Napja alkalmából ismét megrendezésre került a Zseblámpás éjszakai kalandtúra, amely során a város helyszínei és emléktáblái segítségével kell felgöngyöltetni egy helyi kötődésű fiktív bűnügyi történetet. A játékra csoportos jegyeket értékesített a központ. Mivel a játékon részt vevő csapatok száma korlátozott minden jegy elkelt.

A résztvevők kb. 80%-a az ifjúsági korosztályból számlálható, ami 166 főt jelent.

- WitchHunt – Szabadulószoza

2017-ben harmadik alkalommal rendezte be a Babits Mihály Kulturális Központ a halloweenra időzített ideiglenes szabaduló szobáját, amit ezúttal három napon keresztül látogathattak az érdeklődő csapatok.

A logikai-ügyességi játékokra félórás váltásokban, szintén korlátozott számban voltak elérhetőek jegyek, de a három nap szinte minden időpontja elkelt.

Főként az ifjúsági korosztály vett részt a programon, nagyjából 150 fő.

Múzeumi tevékenység

A szekszárdi Wosinsky Mór Megyei Múzeumban kialakították azokat a múzeumpedagógiai módszereket, foglalkoztatási formákat, amelyek komplexitásuknál fogva biztosították a gyermekek számára az élményszerű ismeretszerzést, az alkotás örömét. Múzeumpedagógiai koncepció szerint programjaikat igyekeztek úgy összeállítani, hogy azok a hagyományos ismeretátadás keretein túl a gyermeki aktivitásra, kreativitásra épüljenek. E módszert szem előtt tartva lehetőséget biztosítottak a 10-18 (tágabb értelemben a 6-24) éves korosztály számára kulturális örökségünk megismertetésére, a megőrzését segítő helyi és regionális programokon történő aktív részvételre, a kultúra iránt érdeklődő diákok körének szélesítésére, közösségek építésére, a társadalmi és természeti ismeretek elmélyítésére, gazdagítására, egyúttal az általános műveltség fejlesztésére. Az EMMI által *Járasszékhely múzeumok szakmai támogatására* kiírt és elnyert pályázat „Gyere velünk a múzeumba!” alcéljának teljesülésével az együttműködésben szereplő tíz köznevelési intézményből sok csoport vett részt az intézmény foglalkozásain. A pályázat a múzeum központi épületében

szervezett múzeumpedagógiai programokat finanszírozta. E program kiemelt fontosságú volt az elmúlt másfél évben. A pályázat 2017. december 31-ig biztosította a megállapodásban szereplő tíz köznevelési intézmény óvodásai és tanulói számára a központi épületben szervezett múzeumpedagógiai programokon való ingyenes részvételt, valamint vidékiek esetében az útiköltség térítését. A pályázatnak köszönhetően nagyban emelkedett a múzeumpedagógia foglalkozások száma és ennek nyomán a látogatói létszám is. A múzeum összes látogatószáma 2017-ben 49.052 fő volt, a diákok száma 13.308, ebből a központi épület diáklátogatóinak száma 7.102 fő.

Az elmúlt évek gyakorlatához hasonlóan az intézmény óvodásoknak is szervezett foglalkozásokat, általános és középiskolás tanulóknak múzeumi tanórákat, elsősorban a történelem, irodalom, hon- és népismeret, ritkábban a biológia, rajz-művészettörténet, technika iskolai tantervek tematikájához kapcsolódva. A foglalkozások szervesen kapcsolódtak a múzeum egy-egy kiállításához, mely az iskolai tananyagra, a kompetencia programra, a formális oktatásra épült. 2017-ben a múzeum központi épületében óvodásoknak 99, általános iskolásoknak 79, középiskolásoknak 9, főiskolásoknak 14 múzeumi órát tartottak. A Múzeum munkatársai a Vármegyeházi kiállításában óvodásoknak 15, általános iskolásoknak 98, középiskolásoknak 16, főiskolásoknak 1, a Babits Mihály Emlékházban óvodásoknak nem, általános iskolásoknak 21, középiskolásoknak 9, főiskolásoknak 1, az Irodalom Háza — Mészöly Miklós Emlékházban óvodásoknak 7, főiskolásoknak 1 órát tartottak.

A múzeumpedagógia feladata az élményszerű ismeretszerzés, a múzeum megszerettetése, az iskolai tananyag kiegészítése, a kultúrához való hozzáférés lehetősége, az érdeklődés felkeltése. Az állandó kiállításokban témák szerint foglalkozásokat tartottak óvodásoknak, általános és középiskolásoknak, főiskolai hallgatóknak. Az életkori sajátosságokat, a pedagógusok kérését, a rendelkezésre álló időt figyelembe véve a Vármegyeházán a drámapedagógia módszerével komplex foglalkozásokat állítottak össze, melyek egész évben igényelhetők.

A különböző korosztályoknak meghirdetett, a kiállításokhoz kapcsolódó múzeumi órák, játszóházi programok, kézműves foglalkozások az életkori sajátosságok figyelembe vételével az aktív cselekvésre, tevékeny megismerésre ösztönöztek. Természetesen mást ajánlottak az óvodáskorúaknak, megint mást az általános vagy a középiskolás tanulóknak, a főiskolásoknak és a felnőtteknek. Abban azonban valamennyi korosztály programkínálata megegyezett, hogy a múzeum kiállításaihoz, a kiállítások által bemutatott történeti korokhoz kapcsolódva, lehetőség szerint eredeti tárgyakkal szemléltetve az egyes korszakok embereinek mindennapi életét, szokásait, életmódját mutatták be. A foglalkozások időtartama is ennek megfelelően alakult: az óvodás korúaknak legfeljebb 30-35 perc, általános és középiskolásoknak attól függően, hogy az iskolai órarendbe hogyan tudták beilleszteni, egy vagy két tanórányi, tehát 45, illetve 90 perc.

A készség, képességfejlesztés kiemelt feladat volt, mely a központi épületben a „*Régi ésszel – gyermekkézzel*” és a *Látványtár(gy)* című tematikus kézműves sorozatokon, a Vármegyeházi Kiállításon a *Varródoboz* kézimunka foglalkozásokon valósult meg. Szintén a Vármegyeházán alakult meg a *Dráma-játékos* szakkört, minden héten találkoztak, több rendezvényen közreműködtek.

Együtt a múlt nyomában címmel szerveződött meg a múzeumi nyári tábor a múzeum központi épületében, *Béla-királyság* címmel a Vármegyeházán, melynek célja egyrészt a szüneti élményszerű, tartalmas eltöltése az informális tanulás jegyében, másrészt a

múzeumi gyűjteményi anyaghoz kapcsolódó kulturális örökség tanulmányozása volt az iskolán kívüli helyszíneken.

Minden tanév szeptemberében megküldi az intézmény az óvodáknak, általános és középiskoláknak az aktuális programajánlatot. Látogatói célcsoport elsősorban az óvodások és a kisiskolások, de fontosnak tartják, hogy még nagyobb számban tudják megszólítani az általános iskola felső tagozatosait, középiskolás tanulókat, s nem utolsósorban a helyi főiskolai hallgatókat. Azonban a különböző látogatói elemzések azt igazolták, hogy a magyar múzeumok látogatóinak nagy többségét az aktív idősök jelentik, így másik fontos célcsoportként jelölték meg a – gyakran különböző, kultúrával (is) foglalkozó civil szervezetekbe tömörülő – nyugdíjas korosztályt. Az egész életen át tartó tanulás jegyében cél volt, hogy a tanulókon kívül a családok, felnőttek és aktív idős korúak számára is biztosítani tudják a múzeumpedagógiai és múzeumandragógiai programokon való folyamatos ismeret- és élményszerzést. Ugyanakkor – az esélyegyenlőség biztosításával – lehetőséget nyújtottak a fogyatékkal élők számára a múzeumi foglalkozásokon történő részvételre.

A Múzeum évente jelenteti meg 500 példányban a *Múzeumpedagógiai foglalkoztató* füzetet – benne mindegyik kiállításra vonatkozóan az aktuális közérdekű információt –, melyet a szeptember végén megrendezett Múzeumpedagógiai Évnyitón mutattak be a pedagógusoknak. A füzetet eljuttatták a köznevelési intézményekhez, az intézmények portáin ingyenesen hozzáférhető volt.

Az iskolai foglalkozásokat a tavalyi évben is az önkormányzat támogatta, így a Múzeum a városban működő kilenc általános iskola mindegyikével kapcsolatban áll. A négy szekszárdi középiskola közül a Szekszárdi Szakképző Centrumnak három tagintézményével és két kollégiummával sikerült jó kapcsolatot kiépíteni. Tolna megye sok iskoláját felderítették már, mivel 3. éve nyitott a vármegyei rész, ezen a téren azonban vannak még elmaradások. A PTE szekszárdi tagozatával együtt működik az intézmény, az óvoda, és tanítóképzést és a turisztikai fakultást is segítik módszertani foglalkozásokkal, műhelymunkával. Azok az iskolák, amelyek a város híres szülötteinek nevét viselik, kérhetnek diáknapon vagy az iskola napján vetélkedőt, egyéb foglalkozást. Tartottak már Babits- és Bezerédj-napot, ezeket az alkalmakat is bővíteni szeretnék (Garay János, Dienes Valéria, Baka István iskolák esetében).

A kisgyermek és diákok számára meghirdetett programokon kívül nagyon fontosnak tartják azt is, hogy az egész életen át tartó tanulás jegyében az aktív dolgozóknak és a nyugdíjasoknak is szerveznek közönségcsalogató programokat, mellyel hozzájárulnak a szabadidő tartalmas eltöltéséhez, az önképzéshez, személyiségfejlesztéshez, hiszen a kultúra, múzeumi közművelődés társadalmi feladatainak ellátására, teljesítésére rendkívül nagy a közösségi igény.

Ennek jegyében rendezték meg 2017-ben is – feltehetően nagy érdeklődésre számot tartó – időszaki kiállításokat. A központi épületben június 24-én, a Múzeumok Éjszakáján nyitották meg a „*Sárkányok mindig lesznek*” című tárlatot, melyhez az alábbi közművelődési programokat és múzeumpedagógiai foglalkozásokat szervezték:

- *Sárkánymozi*. Négy részes filmvetítés, majd a tárlat megtekintése vezetéssel

Célközönség: középiskolások, főiskolások, aktív dolgozók, nyugdíjasok

- *Sárkánymesék* címmel hét részes diavetítéses mesesorozat.

Célközönség: óvodások, kisiskolások

Múzeumandragógiai programként tervezték a *Múzeumi esték*, a *Vármegyeházi esték*, valamint a *Kedvenc témám – Honismeret a múzeumban* előadás sorozatokat. A központi épületben a *Múzeumi esték* 2016/17-es témájaként január, február és március utolsó szerdáján folytatták a *Szétszakadt országok, szétesett birodalmak* című sorozatot. Az előadásokon résztvevők száma alkalmanként változó, 30 – 70 fő között volt.

Szintén folytatódott 2017-ben a *Múzeumi Mozaik. Képek, filmek, események* című múzeumandragógiai sorozat, melyek minden hónap első hétfőjén, a *Múzeumi Mozaik Plusz* sorozat minden hónap harmadik hétfőjén került megrendezésre. Helyszíne a WMMM központi épületén kívül a Vármegyeházi Kiállítás, Babits Mihály Emlékház és Irodalom Háza – Mészöly Miklós Múzeum. E témában összesen 16 program volt.

Az országos nagyrendezvényekhez 2017-ben is csatlakoztak, helyi programokat szerveztek. Június 24-én a Múzeumok Éjszakáján nyílt a Petőfi Irodalmi Múzeum vándorkiállítása *Sárkányok mindig lesznek* címmel, hozzá kapcsolódva műsort adtak, sárkányos dalokat énekeltek a Tücsök Zenés Színpad növendékei. A múzeum valamennyi kiállítása különböző rendezvényekkel várta látogatóit, a résztvevők száma a négy intézményben összesen 2.938 fő volt.

A Múzeumok Őszi Fesztiváljához szintén szerveztek helyi programokat október – november hónapban: szakmai programként a *Múzeumpedagógiai Évnyitóval* indítottak, a központi, országosan meghirdetett tematikához illeszkedve szervezték az alábbi rendezvényeket a múzeum központi épületében, a Vármegyeházi Kiállításban, a Babits Mihály Emlékházban és az Irodalom Háza – Mészöly Miklós Emlékházban:

Szeptember 26. *Múzeumpedagógiai évnyitó*

Szeptember 28. *Sétálj velünk és fedezd fel! – Séta a régi Babits tanyához*

Irodalmi séta a Babits Emlékháztól Cenci néni keresztjéhez és a családi prэшázhoz

Október 4. „*Nyitott ajtó*” – *Zseblámpás kalandtúra pincétől a padlásig*

Tematikus vezetés kalandvagyó múzeumbúvároknak az intézmény látogatók elől elzárt területein. Múzeumi kulisszatitkok megismerése

Október 4. *Mesterek és alkotók – Varródoboz*. Felelevenítjük nagyanyáink kézimunkázását

Október 12. *Sétálj velünk és fedezd fel! – Szobortúra a városban*

Milyen mendemondák keringenek városunk szobrairól? Séta Babits verse nyomán

Október 20. „*Nyitott ajtó*” – *Látogatás a vármegyeházi pincerendszerben*

Rendhagyó vezetés a légópincében, egykori börtöncellákban, és a Baka Múzeumban

Október 24-27. *16+Múzeumi találkozások – Rejtély a múzeumban. Napóleon és a halálfejes pillangó*

Október 28. *Múzeumi szünetelő – Kirándulás Gemencbe az árvízkapuhoz*

Október 31. *Múzeumi szünetelő – Őszi betakarítás. A szüret*

November 3. *Szakmai nap*. Múzeumi tudományos délelőtt a Magyar Tudomány Napján. Muzeológusok előadásai kutatási területeikről

November 7. *Irodalmi találkozások a múzeumban. Szabó Magdáról – Szabó Magdától*

November 8. *Mesterek és alkotók – Varródoboz*. Ajtódísz készítése textilből, fonalból, gyapjúból

November 9. *Sétálj velünk és fedezd fel! – Séta a szekszárdi újvárosi temetőben*

November 10. *Múzeumi Őszbúcsúztató – Márton napi „ludasságok”*. Vetített képes foglalkozás, ludas körjáték, ludas kép készítése tépéssel, koccintás „újborral” (szörppel)
November 11. *Múzeumi Őszbúcsúztató – Márton nap*
Szent Márton püspök legendája, ludas tárlatvezetés, kézműves foglalkozás
November 14. *Irodalmi találkozások a múzeumban – Sárkányos mesék*
A Sárkányok mindig lesznek időszaki kiállításához kapcsolódva sárkányos meseíró pályázat első hét helyezettje meséinek bemutatása: író – olvasó találkozó
Szeptember 26. – november 15. között: *Utazó múzeum – Múzeum a bőröndben*
Bőröndbe rejtett múzeumi tárgyakkal drámajáték vagy Mészöly mesék: kihelyezett játékos foglalkozás óvodásoknak és kisiskolásoknak

Fentiekén kívül alkalmakhoz, évfordulókhoz, eseményekhez kapcsolódva tartottak különböző korosztályokat megszólító programokat 2017-ben:

Január 18-19-én az Irodalom Házában *Mészöly Miklós Emléknapot* szerveztek.

Május 18-án, a Múzeumi Világnapon tartották a Wosinsky Emléknapot, ahol a megemlékezést, előadást követően a *Múzeumbarát Óvoda, Múzeumbarát Iskola* oklevelet és a *Wosinsky Emlékplakett* adtak át.

November 26-án, Babits Mihály születésének évfordulóján *irodalmi estet* szerveztek a költő szülőházában.

Advent a múzeumban címmel szerveztünk családi hétvége programot december 9-én. A Gyakorló Óvoda nagycsoportosainak karácsonyváró műsora után *Adventi dallamok, Karácsony a nagyvilágban* címmel Borsós István tárogatóművész dalait hallhatták. A nap folyamán *kézműves foglalkozásokon* vettek részt a gyermekek (fenyő festése, díszítése tobozból; téli képes tányeralátét készítése laminálással; öltöztető Mikulás, karácsonyi díszek kivágása papírból). *Papírszínház-mese* keretében hallhatták a *Fenyőlegenda* című mesét, majd a programot a Csiga-Biga Alapítvány *terápiás kutyáinak játszóházi programjával* zártuk. A résztvevők száma közel száz fő volt.

December 12-én a *Liszt Ferenc Pedagógus Kórus adventi hangverseny volt* hallható a központi épület könyvtárában. E rendezvények célközönsége - a felnőtteken, aktív nyugdíjasokon kívül - a főiskolások, középiskolások valamint a tehetséges, érdeklődő általános iskolás tanulók voltak. A résztvevők száma több mint ötven fő volt.

A múzeumpedagógiai és múzeumandragógiai programok kialakításában általánosan megfogalmazott célok között fontos szerepet jelent a múzeum ismertségének, a város, a járás, tágabb értelemben a megye életében betöltött szerepének további erősítése. A minőségében teljesen átalakított és felújított pincemúzeumi foglalkoztató téren kívül a 2015-ben megnyílt Látványtár kiváló alkalmat nyújt ennek megvalósítására, különösen akkor, ha a kommunikációs és marketing tervben megfogalmazott elvek szerint építik és bővítik kapcsolataikat a nevelési-oktatási intézményekkel, a médiával, illetve azokkal a partnerekkel, akik az intézmény társadalmi támogatottságát növelni tudják.

Könyvtári tevékenység

A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár kiemelt feladatának tekinti az olvasáskultúra fejlesztését és az információs műveltség átadását a gyermek és az ifjúsági korosztály

számára. Mindezt az intézményben bevezetett integrált minőségirányítási rendszer keretei között végzi.

A gyermekkönyvtár az olvasáskultúra fejlődését elősegítő korszerű információs és közösségi tér, amely továbbra is kiemelt feladatának tekinti az olvasóvá nevelést, az önálló ismeretszerzés segítségét, a digitális kompetenciák fejlesztését, a szabadidő tartalmas eltöltését, szoros kapcsolatot ápolva a kisgyermekes családokkal és a különböző nevelési és oktatási intézményekkel.

Az óvodák, iskolák nevelési-oktatási tervéhez kapcsolódóan szerveztek tematikus és szabadidős könyvtári foglalkozásokat. Ennek keretében évente két alkalommal - növekvő igényt tapasztalva -, 116 alkalommal tartottak néprajzi, zenei, könyvtárhasználati, anyanyelvi, természettudományos és a gyermekirodalom témaköreiben csoportos foglalkozásokat, melyek hozzájárultak a gyermekek ismereteinek elmélyítéséhez, új ismeretek megszerzéséhez. Nagy hangsúlyt helyeztek helyi természeti értékeink, alkotóink, íróink munkásságának bemutatására. Töretlen népszerűségnek örvendtek kézműves foglalkozásaik, melyeknél figyelték a környezettudatosság, az újrahasznosítás szempontjainak átadására.

Kiemelt partnereik a kisgyermekes családok. Könyvtári ellátásuk során, igényeiknek megfelelően szervezték programjaikat, rendszeres klubfoglalkozásaikat, melyek igazi, könyvtárhoz kötődő közösségek kialakulásához vezettek.

A könyvtár állománya 1315 db dokumentummal gyarapodott, melyből 1017 db szépirodalmi, 298 db szakirodalmi volt.

Fogadták a kötelező közösségi munkát végző középiskolás diákokat, akik a rendezvények előkészítésében és lebonyolításában nyújtottak segítséget számukra. A könyvtárban az év során 16 tanuló vett részt ebben a munkában.

Változatos, színes programokkal várták olvasóikat: a babákat, az óvodásokat, a diákokat, pedagógusokat, családokat, közösségeket. Összesen 66 rendezvényt szerveztünk számukra.

Olvasásnépszerűsítés keretében találkozókra került sor kortárs szerzőkkel és a társművészetek képviselőivel: Borbáth Péter, Beck Andrea, Barkuti Balázs vendégeskedett nálunk. Helyi előadók, művészek, művészeti csoportok, szakemberek (Boglári Tamás, dr. Buda Bernadett, Lakatos Orsolya, Németh Judit, Rubányi Anita, Szűcs Zsuzsanna, Tálosi Zoltán, Tuzy Ibolya, Weisz Béla, Zombai Székelyek Egyesülete) fogadták el meghívásukat.

Csatlakoztak a város kezdeményezésére megrendezett Hány János Mesefesztivál programjaihoz. Mindkét napon sok könyvvel, kézműves tárgykészítéssel telepedtek ki a fesztivál helyszínére. Vendégeik voltak a helyi népi mesterségek kiemelkedő képviselői: Törő György, Kis Dala Mariann, Cselkó Teodóra és a tolna megyei születésű Fábrián Éva mesemondó.

Helyet adtak az Olvass és írd Anne Frankkal! című, az amszterdami Anne Frank Ház tulajdonát képező, utazó vándorkiállításnak, melynek célja a történelmi események megismerése mellett az olvasás, írás népszerűsítése volt. A kiállítás anyagához kapcsolódó foglalkozásokat is tartottak általános iskolás és középiskolás csoportok számára.

A Népmese Napján a könyvtár vendégei voltak a Zombai Székely Egyesület gyermek és felnőtt mesemondói. A közös megemlékezésre a megyei könyvtár udvarán található Benedek Elek emlékfánál került sor.

Az őszi-téli hónapokban havi rendszerességgel tartottak a kisgyermekes családok körében nagy népszerűségnek örvendő Családi Meseestjeiket. A közös mesehallgatást kísérő közös kézműveskedés nagy élmény szülőknek, nagyszülőknek, gyermekeknek egyaránt.

Ebben az évben megalakult a heti rendszerességgel működő Mazsola Könyvtári Babaklub. A játékos babafoglalkozást, havi tematika szerinti szakmai beszélgetés követte, melyet a Védőnői Szolgálat munkatársa vezetett.

Népszerű családi rendezvény a jeles napokhoz (húsvét, advent) kapcsolódó délelőttök, melynek során az ajándékok és díszek készítését mindig mese kísérte.

Kedvelté váltak a havi rendszerességgel elindított „papírszínházi” előadások. Ez egy színházi játék papírból, amely során a képek varázsolják elénk a történetet. A beleélést különböző hanghatások, látványelemek segítették.

A játék és kézműves táborban a mesélés, a játék, a tárgykészítés révén kapcsolódtak a vidám programokhoz. A nyári szünetben heti rendszerességgel társasjátéklklubot szerveztek. A nagy sikerre való tekintettel, ősszel, kétheti rendszerességgel folytatódott a program a Diótörő Mesebölt közreműködésével. A szünetben igény szerint fogadták a városi napközis táborozókat, és szerveztek számukra programot.

Olvasás-, és könyvtár-népszerűsítő akciói keretében kitelepültek állományuk újdonságaival, legnépszerűbb dokumentumaival a város iskoláiba, városi rendezvényekre, ahol több száz gyermekolvasó ismerhette meg a könyvtár szolgáltatásait.

Civil tevékenység

A Mentálhigiénés Műhely és a Szekszárdi Civil Kerekasztal az önkormányzat támogatásával – a gyermek és ifjúsági korosztály bevonásával- szervezi és valósítja meg a városban az Önkéntesek Napját, Állampolgári Részvétel Hetét.

A „**X. Állampolgár Részvétel Hetén**” új időpontban a Szent István téren május 23-25 között öröndetes módon nagymértékben hozzájárult a rendezvény sikeréhez a gyermek és ifjúsági korosztály részvétele. A Tücsök Zenés Színpad, az „Ifjú Szív” Magyarországi Német Nemzetiségi Néptáncgyüttes, a FITT Lesz Sportegyesület, az Iberican Táncgyesület, az Ifjúsági Fúvószenekar Szekszárd, a Szekszárdi Mozgásművészeti Stúdió fiataljai a Baka István Általános Iskola tanulói, a Mozduljunk Együtt Szekszárdért Egyesület- Fashion Dance táncosai, a Gemenc Táncsport Egyesület, a Szekszárdi 2.sz.Óvoda Kadarka utcai középső csoportosai, a a Szent József Katolikus Iskolaközpont diákjai, Szekszárdi Fekete Gólyák kézilabdás fiataljai és a Polip Ifjúsági Egyesület tagjai nagy hatékonysággal gazdagították a programokat és segítették a felnőtt korosztály aktivizálását. Az országban egyedülálló

esemény volt a csecsemők jelenléte az édesanyák fellépésével. A FITT-Fitness Hordozós Babás Tornája (KANGA TRÉNING) volt az ÁRH legemlékezetesebb eseménye. Meghaladta a 260 főt a gyermek és ifjúsági szereplők száma.

2017. június 10-én a Szent István téren hagyományosan megrendezett **Önkéntesek Napját** az „Ifjú Szív” Magyarországi Német Nemzetiségi Néptáncgyüttes, a FITT-MIX, a Tücsök Zenés Színpad, az Ifjúsági Fúvószenekar Szekszárd, a „Segíts rajtam!” Hátrányos Helyzetűekért Alapítvány, a Szekszárdi Mozgásművészeti Stúdió fiataljai, a Mozduljunk Együtt Szekszárdért Egyesület- Fashion Dance táncosai, a Szekszárdi 2.sz.Óvoda Kadarka utcai nagycsoportosai, a Szekszárdi Baka István Általános Iskola labdás tánc csoportja, a FITT anyuka boldog baba Sportegyesület csecsemős szereplésükkel színesítették. A csecsemőkön kívül közel 150 gyermek és fiatal aktív szereplésével valósult meg ez a gazdag program, továbbá a fiatalok megismerkedhettek a kitelepült civil szervezetek tevékenységével és jelentős motivációban részesültek az önkéntességgel kapcsolatban.

A legemlékezetesebb és legönzettelenebb értékteremtő és példaértékű szolgálata a gyermek és ifjúsági korosztályoknak az „**Élő szeretetet Embertársainknak**”(ÉSZE) adventi jelenléte volt. December 4-17. között az egyes civil szervezetek, intézmények és szóló fellépések keretében 697 gyermek és fiatal vállalt szabadtéri fellépést a Béla király téren a Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Babits Mihály Kulturális Központ és a Mentálhigiénés Műhely közös szervezésében megvalósult a Szekszárdi Advent elnevezésű rendezvényen.

A FITT Fitness, az Iberican Táncgyűlés, a Szekszárdi Mozgásművészeti Stúdió, a Tücsök Zenés Színpad, a Mozduljunk Együtt Szekszárdért Egyesület- Fashion Dance, az Iberican Táncgyűlés a Csizmazia Alapítvány a Jövő Ígéretes Gyermekéiért Alapítvány mellett az általános és középiskolák – Szekszárdi Baka István Általános Iskola, a Comenius Általános Iskola, a Szekszárdi Dienes Valéria Általános Iskola, a Szent József Iskolaközpont, PTE IGY Gyakorlóiskola, AMI és Gyakorló Óvoda, a Szekszárdi Szakképzési Centrum és a Polip Tanoda – tanulói és a Városi Bölcsőde bölcsisei mutatták be adventi műsorukat.

Szép számmal szerepeltek a karácsonyváró programokban a Tolna Megyei Gyermekvédelmi és TEGYESZ lakói és a fogyatékossgal élő („Segíts Rajtam!” Hátrányos Helyzetűekért Alapítvány) fiatalok is. Összesen 700 –an gazdagították a fiatalok fellépésükkel az ÉSZE programját.

A Mentálhigiénés Műhely Őszinte Szó Szolgálatát a lelki problémával küzdő fiatalok folyamatosan igénybe veszik és az EGÉSZ-SÉG Szabadegyetem előadási, valamint a Pszichológiai Kultúra Hete programjai iránt is érdeklődtek.

2017 októberében indult el Szekszárdon az EAAD EFOP-1.3.5-16 -2016-00572 Társadalmi szerepvállalás erősítése a közösségek fejlesztésével elnevezésű program a budapesti székhelyű Végeken Alapítvány és a Mentálhigiénés Műhely együttműködésében.

Az „EAAD kampányok megvalósítása civil szervezetek, önkénteseik segítségével Szekszárdon és vonzaskörzetében” 2,5 éven át tartó program fókuszában a **15-25 éves** és a 65 év feletti korosztályok állnak. Cél önkéntes összefogással a depresszió és az öngyilkosság csökkentése, a veszélyeztetett korosztályok lelki egészségvédelme a helyi közösségek, szervezetek, iskolák bevonásával.

Sporttevékenység

A Szekszárdi Sportközpont Nonprofit Kft. tevékenységéhez kapcsolódóan a sport területén számos, a fiatalok egészséges életmóddal és sporttal kapcsolatos szemléletét formáló programot szervezett a 2017. évben is.

1. 2017. január 14: U10-es Jégkorong Bajnokság

Öt csapat szállt jégre január 14-én szombaton a Szekszárdi Műjégpályán, a hazai rendezésű U10-es tornán. A Szekszárdi Sportközpont jégkorong szakosztályán kívül a Pécsi Skacok, a Veszprémi Jéglovagok, a Gepárd JE, és a Balu-T SE vett részt a megmérettetésen.

A Szövetség alapelvei alapján ebben a korosztályban még nem számolják az eredményt, sokkal fontosabb a mozgás, a sport és a jégkorong megszerettetése a gyermekekkel. Ennek megfelelően a torna rendkívül jó hangulatban zajlott, a csapatok körmérkőzéseket játszottak, így összesen tíz összecsapást láthattak, akik kilátogattak a pályára.

2. XXIV. Téli Kispályás Teremlabdarúgó Kupa

Címvédés történt a Szekszárdi Sportközpont által szervezett XXIV. Téli Kispályás Teremlabdarúgó Kupán: a Bowdenteknika magabiztosan hódította el ismét az első helyet. Február 12-én vasárnap került sor a nagy hagyományokkal rendelkező kupa helyosztóira.

3. Kölyökatlétika Verseny

Március 4-én három szekszárdi általános iskola részvételével Kölyökatlétika versenyt szervezett a Szekszárdi Sportközpont. A rendezvény a „Gyöngyhalász” elnevezésű tehetségkutató program része volt.

A Garay János Általános Iskola, a Baka István Általános Iskola, valamint a Dienes Valéria Általános Iskola 7-10 éves gyermekei vettek részt a Városi Sportcsarnokban rendezett versenyen. Az iskolák maximum 15 fővel képviselheték magukat a próbatételen. A versenyszámok között megtalálható volt a gátfutás, sprint- és hat perces folyamatos futás, továbbá ugró és dobó számok.

A program célja, miszerint, hogy a gyermekek játékos formában ismerkedjenek meg az atlétika különböző számaival nagyon jól sikerült, élményekkel teli délelőttön vannak túl a résztvevők.

4. XI. Domaine Gróf Zichy Utcai Futóverseny

Április 29-én szombaton tizenegyedik alkalommal kerül sor a Domaine Gróf Zichy futóversenyre. A szervező Sportélmény Alapítvány célja továbbra is minél nagyobb tömeget és főleg gyermekeket megmozgatni. Éppen ezért folytatják azt a hagyományt, miszerint a gyerkőcöknek nem kell nevezési díjat fizetniük. Tavaly már nemcsak Szekszádról, de Hőgyészről, Bátaszékről és Tolnárol is sokan vettek részt a rendezvényen.

Szokás szerint külön jutalomban részesül a legjobb családi váltó, a legjobb női váltó, a legfiatalabb és a legidősebb kvartett is. A nevezési díj ellenében idén először befutó-érmet osztunk, további újdonság, hogy az emblémázott póló is új stílust kap. A dobogósok

jutalmazása is az évtizedes tradíciót követi: gyerekeknek Petrits mézeskalács-érem, felnőtteknek Rács Róbert kerámia érmekeket akasztunk a nyakukba. Ezen kívül 1000 db belépő is gazdára talált a Szekszárdi Fürdőbe. Az esemény különlegessége, hogy 19:00-kor kezdődik, ami egyedülálló Szekszárdon, a megyében, de talán még a régióban is, mivel villanyfényes futóversenyre számíthat, aki elindul.

5. Szekszárdi Sportközpont – Twickel Kupa Sakkverseny

Április 23-án vasárnap 14. alkalommal került megrendezésre a Twickel Kupa rapid sakkverseny. A Szekszárdi Sportcsarnokban tartott megmérettetésen 30-an vettek részt.

6. 7. Borvidék Félmárton

2017-ben is mindenre elszánt – bár nem feltétlen mindenre felkészült – futók szállták meg Szekszárdot és a várost övező dombságot szombaton, Tolna megye legnagyobb amatőr sportversenyén. A Borvidék Futóegyesület szervezésében megtartott különleges borvidéki félmaraton öt távján indulók összlétszáma évről évre egyre emelkedik, így volt ez az idén is. Az idén kétezer rajtcsomag készült, mind elfogyott. Kihívásból ezúttal sem volt hiány, sőt a verseny történetében az idén hirdették meg az eddigi leghosszabb, 28 kilométeres távolságot.

7. Kihívás Napja – 2017. május 31.

Szekszárd 2017-ben, immár 26. alkalommal vett részt az ország legnagyobb lakossági sportjátékában. A jelentkező városok, lélekszámtól függően hét kategóriában küzdöttek a „Magyarország legsportosabb települése” címért.

Az eredetileg "Challenge Day" néven ismertté vált játékban a világon, idén - hazánkkal együtt - 50 ország városai, falvai vettek részt. A sportjáték célja, hogy felhívja az ország polgárainak és önkormányzatainak figyelmét a testmozgásra, a közösségi játékokra. A lebonyolítás lényege, hogy a játéknapon 00:00-21:00 óra között folyó küzdelemben mely településen teljesítenek több 15 perces sportolást (sportaktivitást), a település lélekszámához képest. Sportaktivitásnak a legalább 15 perc pulzusnövelő mozgás értendő.

A program szerdán 00:00 órakor a Városi Sportcsarnokban kezdődött és ott is fejeződött be 21:00 órakor. A rendezvényt a Szekszárdi Fekete Gólyák Kézilabda Club játéka nyitotta és indította el. Ezt követően aerobik bemutató zajlott a küzdőtéren. A nap folyamán kézilabda, futball, kosárlabda villámtornák, illetve asztalitenisz mérkőzések zajlottak. A változatos program tíz helyszínen, valamint a nevelési-oktatási intézményekben kínált mozgási lehetőséget a résztvevőknek.

A 2017. évi Kihívás Napja program keretében lezajló sporteseményeken 2 óvoda, 5 általános iskola, valamint 4 középiskola diákjai és pedagógusai vettek részt, továbbá a legkülönbözőbb sportegyesületek is képviseltették magukat. Emellett, az előző évekhez hasonlóan, a Büntetés Végrehajtási Intézet is aktív szerepet vállalt a sikerek elérésében.

8. 43. Alisca Bau Gemenc Nagydíj

2017. május 25 és 27. között került megrendezésre az ország legnagyobb múlttal rendelkező országúti kerékpáros verseny - a 43. Alisca Bau Gemenc Nagydíj.

A kerékpárverseny megszervezése kezdetekor a szakmai és arculati frissítést tűztek ki célul. Új logoval, honlappal (www.gemencgp.hu) és az előző évekhez képest teljesen más útvonallal készültek 2017-ben, de ami a legfontosabb, hogy bekerült az esemény a Nemzetközi Kerékpáros Szövetség (UCI) versenynaptárába. Ezzel a Tour de Hongrie mellett a Gemenc Nagydíj hazánk második, többnapos, UCI 2.2-es kategóriás országúti körversenye lett, melyen világbajnoki és olimpiai kvalifikációs pontokat gyűjthettek a résztvevők.

9. Kölyök Atlétika Verseny – 2017. október 26.

Október 26-án csütörtökön csaknem 100 gyermek részvételével kölyökatlétika versenyt szervezett a Szekszárdi Sportközpont Nkft. a Garay János Általános Iskolában.

Négy iskola (Garay János Általános Iskola; Dienes Valéria Általános Iskola; PTE Gyakorló Általános Iskola; Szent József Katolikus Iskola) 91 diákja mérte össze tudását és ügyességét az elmúlt héten Szekszárdon. A gyermekek három versenyszámban, medicinlabda dobásban, sprintváltóban és gátváltóban mérköztek meg. Mozdulataikon látszódott a fejlődés, hiszen a testnevelők sokat gyakorolnak velük.

A nap végén minden résztvevő oklevelet kapott, valamint egy Kölyökatlétikás pecsétgyűjtő füzetet, amelynek célja a diákok ösztönzése minél több versenyen való részvételre.

10. Mezei Futó Magyar Liga – Twickel Szőlőbirtok Kupa

2017. november 11-én Sötétvölgyben került megrendezésre a „Twickel Szőlőbirtok Kupa” – ami egyben a Mezei Futó Magyar Liga második állomása volt – hiszen csodálatos időben állhatott rajthoz a 259 résztvevő. A megmérettetést a Sportélmény Alapítvány a Szekszárdi Sportközponttal karöltve szervezte. Az évtizedes múltra visszatekintő verseny országos népszerűségnek örvend.

11. Szekszárdi Sportközpont Cyclocross Verseny

12 korcsoportban összesen 210 kerékpáros állt rajthoz az első alkalommal megrendezett Szekszárdi Sportközpont Cross-on. A verseny a magyar kupasorozat ötödik állomása volt.

Az ország minden pontjáról érkeztek bringások december 10-én vasárnap a Szekszárdi Sportközpont NKft. által megrendezett terepkerékpár versenyre Szekszárdra. A pálya különlegessége maga a helyszín volt: a Baka István Általános Iskola körül jelölték ki a szervezők a majdnem 3 km-es nyomvonalat. Ritkán kap helyet az országban ilyen verseny egy lakótelep kellős közepén. Ennek ellenére mind szakmai mind pedig nézői szempontból tökéletesnek bizonyult a pálya. A cél az volt, hogy az igencsak látványos versennyel minél több városlakó megismerkedjen. És hogy tényleg egyedülálló legyen – köszönhetően a PERI Kft. felajánlásának – egy 3 méter magas rámpával is szembe találták magukat a versenyzők.

Örömhír, hogy sok szekszárdi is rajthoz állt. A legkiemelkedőbb eredményt a Szekszárdi Szabadidős Kerékpáros Egyesület versenyzője Bán Benedek érte el, aki a dobogó legtetejére állhatott az U15-ös korosztályban.

12. Szekszárdi Sportközpont saját szervezésű Városi Bajnokságai:

- Téli Kispályás Teremlabdarúgó Kupa
- Városi Kosárlabda Bajnokság
- Városi Asztalitenisz Bajnokság
- Tavaszi Kispályás Labdarúgó Kupa
- Őszi Kispályás Labdarúgó Kupa

Ifjúsági Keret felhasználása

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzatának Humán Bizottsága 2017-ben is meghirdette - a bizottság által elkülönített - Ifjúsági Keretre vonatkozó pályázatát, az egészséges életmódra nevelés, a pályakezdés és beilleszkedés, a városban lévő fiatalok és szervezetek nemzetközi kapcsolatainak építése, az európai létforma kialakításához szükséges technikák, művelődési formák megvalósítása céljából. 2017-ben az előző évekhez hasonlóan 2.700 eFt volt a pályázati összeg. A pályázati felhívásra összesen 24 pályázat érkezett, melyből 22 pályázatot támogatott a Bizottság. (2 pályázat a Sportkeret/sportrendezvények szervezése keretből került támogatásra)

A pályázatokból – a koncepcióhoz kötődően- az ifjúsággal foglalkozó szervezetek az alábbi programokat valósították meg:

1. A Harmadik Évezred Tolna Megyéje Egyesület 2017-ben a 7Színtér Közösségi Térben szervezett drámacsoport foglalkozásokat. A tanítási dráma eszközeivel több kompetenciát, képességet fejlesztettek. A drámapedagógiai foglalkozások során, innovatív módon ismertették meg a résztvevőkkel helyi legendákat, hazánk történelmi diadalait, érdekes helytörténeti elbeszéléseit. A képzeletbeli világban megadott keretek között valós problémákkal szembesülhettek a csoporttagok. Témák: *„Szekszárdon születtem színésznőt szerettem” Séden innen Séden túl - Külföld/Hazánk; Alisca - Bikavér; Prométheusz; Sárközi Lakodalom; Szekszárd a jövőben; Dolgozó nő; Csapatmunka.* Ezen alkalmak során, mindannyiszor 10 fővel valósították meg elképzeléseiket. A drámafoglalkozások fókuszában: konfliktuskezelés, véleményalkotás, önkifejezés, kreativitás fejlesztése, koncentráció, csoportkohézió, élmények, családi életre nevelés, együttműködés állt.
2. A DIÁKOKÉRT Alapítvány több mint 20 éve rendez „Baktai” versenyeket, melyekre a város és város környéki iskolákat hívja meg. A témakörök évfolyamonként és versenytípusonként kerülnek meghatározásra. A 7-8. évfolyamon a komplex természettudományi csapatverseny olyan újszerű feladatok megoldása elé állítja a diákokat, mely témáját tekintve az egészségtudatos életmód és környezetvédelem

kérdéseit járja körül. Szintén ezen az évfolyamon informatika egyéni versenyekre is sor került az Internet használatával. Míg a fiatalabb korosztály (5-8. évfolyam) technika tantárgyhoz kapcsolódóan a repülőgép reptetési verseny izgalmait élhette át. Mindezekén túl a verseny fő célja az egészségnevelés, az egészség érdekében végzett megelőző egészségvédő munka, az egészséggel kapcsolatos információk ismeretek átadása. Ugyan a verseny idején betegséghullám sújtotta az iskolákat, de így is elmondható, hogy eredményes versenyt zártak. 60-nál több tanuló vett részt, és tette próbára a tudását.

3. A „Segíts rajtam!” Hátrányos Helyzetűekért Alapítvány 2017-ben a Csodavár projekt létrehozásában jeleskedett, azaz újrahasznált, újrahasznosított hulladékból, valamint természetes anyagokból készített ajándékokat árult a karácsonyi vásáron. Ugyanakkor a bevételt beteg gyerekek gyógyítására ajánlotta fel. A klubfoglalkozásaik állandó témái közé pedig a környezet- és természetvédelem került. Továbbá több olyan, a fiatalokat megmozgató kezdeményezések is napvilágot láttak, mint: *Számítógépes Csoport; Ágyszínház; Mobil zenés Irodalmi Színpad; Fantázia Videó klub; Kábítószer-fogyasztás elleni küzdelem; Útkeresők Klubja*. A projekt célja a hasznos szabadidő eltöltés feltételeinek és a valahová tartozás élményének biztosítása. Míg a hátrányos helyzetű résztvevők száma változó (10-60 fő között mozgott), addig az önkéntesek száma állandónak mondható (15 fő) volt.
4. „UNIO BOKSZ TEAM” Ökölvívó Utánpótlást Nevelő Bokszt Club 2-3 napos táborot biztosított Fadd-Domboriban. Az eseményen a klub fiatal tagjai (8-18 évesek) vettek részt. A napirend pontjai közé a délelőtti edzések, az őket követő beszélgetések, az elméleti tréning, az önfeledt játék és fürdés, ebéd utáni csendes pihenő, vízpart és a délutáni edzések tartoztak. A sűrű napok lezárása pedig mindannyiszor közösen főzött, majd táborúzz mellett elfogyasztott vacsora volt. A célkitűzések között a sport általi alternatívák felkínálása, az egészséges rendszerben élő fegyelmezett felnőtté válás elősegítése álltak. A fent említett, a klub által foglalkoztatott korosztály tagjai jellemzően szegény, hátrányos helyzetű családokból kerülnek ki. A közvetlenül elérni kívánt résztvevők száma 15-20 fő körül mozgott. A közvetetten résztvevők száma pedig 100 főre tehető.
5. Az Egészségért Alapítvány egészen 1997 óta végez kortársképzést drogmegelőzésre általános és középiskolás tanulók között. A kiképzett kortársakkal alkalmanként találkoznak, megbeszélik a sikereket, kudarcokat, muníciókat adva további munkájukhoz. Az alábbi témafeldolgozások történtek interaktív módon blokkonként: *Önismert, önérvényesítés; Utak és módok a konfliktusunk kezelésére; Egyéni célok és a megvalósítás útjai; Kommunikációfejlesztési tréning: Amit a drogokról tudni kell. Legújabb kihívások a designer drogok. Jogi szabályozás, a kínálat visszautasításának*

módjai. Hogyan tovább? Cél a kiképzett kortárssegítők tevékenységükkel, személyiségükkel történő segítség nyújtása, a fiatal droghasználók mértékének csökkentése. A közvetlenül elért résztvevők száma az előzetes kiválasztás alapján 15-17 fő. A közvetetten résztvevők száma viszont 300-400 fő lehetett.

6. FITT anyuka boldog baba Sportegyesület 2017-ben két csoportot kívánt elindítani. Az első csoport 1,5 éves kortól 3 éves korig vonta be a szülő-gyermek párosokat a mozgás örömteli világába, ezzel is természetessé téve a mindennapi mozgást. A második csoport gyermek tagjai a 3-6 éves korosztályból kerültek ki, a célkitűzés pedig a koncentrációkészség fejlesztés volt. Az egészséges életmód mellett, a szociális és kapcsolatteremtő készség fejlődése is központi szerepet játszott. A mai gyerekek sokkal kevesebbet mozognak mint elődeik, ebből kifolyólag a mozgásfejlődésük lassabb vagy egyéb elmaradások jelentkeznek. A program célkitűzése ezen későbbiekben megjelenő problémák megakadályozása. A közvetlenül elért résztvevők száma pontosan 20 fő, míg a közvetetten résztvevők száma már 100 fő.
7. A Szekszárdi Kajak-Kenu Sportegyesület a nagy sikerre alapozva, újra egész napos gyerektábort szervezett a sportolni vágyók részére, különböző egészséges életmódra neveléssel kapcsolatos előadással és interaktív foglalkozásokkal összekötve. A rendezvény célja az volt, hogy felhívja a figyelmet az élet kockázati tényezőire, a balesetek elkerülésére és, hogy egy alternatívát mutathassanak be a gyermekek számára, mellyel egészséges és aktív életmódot élhetnek. A tábor során bemutatásra kerültek a vízi élet legfontosabb szabályai, ugyanakkor az aktív, sportolással töltött napok és játékos vetélkedők sem maradhattak ki. Célul tűzték ki a gyermekek csapatba való integrálását, a szabadidő szervezett és tartalmas eltöltését, a sportág napirendbe való beillesztését. A közvetlenül elért résztvevők száma 60 fő volt, a résztvevők a 6-14 éves korosztályból kerültek ki.
8. A Szekszárdi Szabadidős Kerékpáros Egyesület 5 napos edzőtáborának már hagyományai vannak. Kitűzött cél a kerékpározás megszerettetése a Szekszárdon élő fiatalokkal, a rendszeres sportolás lehetőségének biztosítása, edzőtábori részvétel keretében. A programnak helyt adó Kisszékhely biztonságos volt a legkisebbek számára is, hiszen úszásra alkalmas, feszített víztükrű stranddal is rendelkezik. Az egyesületből 20 fő vett részt, sajnos közöttük többen is vannak hátrányos helyzetben élők, akik még a részvételi díjat sem tudták, sem részben, sem egészben kiegyenlíteni. Viszont van közöttük igen tehetséges sportoló is, akiknek az edzőtáborban való részvétele elengedhetetlenül szükséges, az ezután következő Magyar Bajnokságon és a válogatott tagjaként külföldön az eredményes szerepléshez.
9. OLC T-TRANS Gemenc Judo klub Egyesület sokadik éve megtartott nyári edzőtábora - amin 40-50 fő vett részt - visszazökkenti a fiatalokat a rendszeres testmozgás mindennapjaiba. E mellett persze a közvetetten elért résztvevők száma 200 fő

körül mozgott. A tábor ideje alatt napi 3 edzéssel készültek az őszi megmérettetésekre. A főbb versenyek szeptembertől novemberig kerültek megrendezésre minden korosztály részére. A tábort követően Baján és Budapesten folytatódott a felkészülés szintén edzőtábor formájában. Reggelente futásokkal és előgyakorlatokkal, délelőttönként speciális futásgyakorlatokkal, délután judora kifejlesztett gyakorlatokkal készültek a résztvevőknek. A tábor utolsó estéjén tábortűz, grillezés, játékos feladatok, valamint jutalmazás várt a táborozókra.

10. Az Iberican Táncgyesület egy tánc táborral szeretne megerősíteni még jobban a gyerekek közötti csapatszellemet, azért, hogy évről-évre jobbak legyenek. A tábort 5 naposra tervezték, amit együtt tölthettek el a nyár végén. Az öt nap során új táncokkal és edzésformákkal ismerkedtek meg. A hangsúly továbbra is a csapatépítésen volt, ezért játékos feladatokat kellett megoldaniuk csapatokban. Az utolsó nap estéjén díjazták azokat a növendékeket, akik kimagaslóan teljesítettek a feladatokban. Az eseményen résztvevő növendékek száma – plusz a kísérők – 50 fő, míg a továbbiakban elért résztvevők száma 200 fő.
11. A Nyitott Világ Alapítvány immár 17 éve minden nyáron megszervezi interkulturális táborát. A résztvevők száma 70 fő volt, akik angol és német nyelvet tanulhatnak napi 8 órában. Olyan témák kerültek feldolgozásra, amelyek a középiskolai tananyagot egészítik ki, aktuális szóincset biztosítva a diákoknak - újságcikkek, filmek, aktuális témák elemzésével. A résztvevők közül legtöbben a középfokú nyelvvizsgára készültek, de volt felsőfokú nyelvvizsgára készülő angol és német csoport is. Az intenzív nyelvtábor Fadd-Domboriban, a Rencz Hotel Campingben került megrendezésre. A nyelvtábor a szabadidő hasznos eltöltését biztosította, ahol a tanulók olyan intenzitással foglalkozhattak a választott idegen nyelvel, amilyenre a tanév során egyáltalán nem nyílt lehetőségük. Ráadásul az eredményességhez nagyban hozzájárult az anyanyelvű tanárok aktív részvétele is.
12. „Belvárosi Ifjúságért” Alapítvány cserkésztáborának sajátossága, hogy nomád környezetben is képes komfortos életteret biztosítani. A tábor élete minden nap egy előre ütemezett napirend szerint zajlott. A közösségépítés jegyében teltek el a reggelek, majd ez egyes korosztályi csoportok képzéseket, előadásokat, játékokat élvezhettek. Az estét a közös, tábortűz melletti vacsora, valamint az adott nap felidézése, a képzések mondanivalójának megfogalmazása zárta. Az egész tábort egy kerettörténet (keretmese) kísérte végig, mely a táborba indulástól a haza indulásig tartott. Mindösszesen két napot töltöttek el a fiatalok a táboron kívül – az ún. portyát, mely a környék felfedezését foglalta magában. Valamennyi program a fiatalok - 40 fő - aktív közreműködésével zajlott.
13. A Magyar Rákellenes Liga Szekszárdi Alapszervezet szellemi vetélkedője immár hagyománnyá vált Szekszárdon és országos hírnévre emelte a Szervezetet. A program célja a gondolatébresztés a saját maga és a kortárs csoport tagjainak irányába. A

felelősségtudat kialakítása, viselkedési jegyek felismerése, konfliktus kezelés és túrés szintjének növelése. Családon belüli veszélyhelyzetek felismerése. Célcsoport Szekszárd és Szekszárd környéki fiatal középiskolás diákok, rajtuk keresztül más fiatalok és a hozzátartozó felnőttek. Tervezett létszám 30 fő.

14. A Fehérlófia Sportegyesület egy olyan szabadidősport rendezvényt akart bemutatni, amellyel tágabb lakóhelye, Tolna megye településeinek megismertetését tűzte ki célul. A településismereti verseny keretében lehetőség volt bemutatni a tágabb lakóhely érdekességeit, kulturális és épített értékeit, az ott élő emberek és közösségeik hagyományait, a falusi vagy nemzetiségi kultúrát. Ezek az ismeretek fontosak a gyerekek világában történő eligazodásának, közösségi hovatartozásának felismerése szempontjából, és elősegíti más vallású, kultúrájú emberek megértését, elfogadását. A korábbi évek tapasztalata alapján a résztvevők többsége általános iskolás diák, de egyre többen tekintenek családi programként a rendezvényre. A programban közvetlenül és közvetetten is elérni kívánt létszám 200 fő.

15. Szekszárd és Környéke Szabadidős T. E. karatésai 2017 nyarán is a fiatalok számára szerveztek önvédelmi tábor, közel Szálka településéhez. A táborozást 3 napra tervezték 12-15 fővel kalkulálva. Az így létrejött csapat 10 és 25 év közötti fiatalokból épült fel. A táborban volt önvédelmi oktatás, melyben integráltan vettek részt sérült és egészséges emberek, a gyakorlatokat így közösen végezheték. Ugyanakkor, az általános erősítő és önkontrollra építő feladatoknál külön-külön szabták személyre a munkát. A kemény edzéseket, fizikai terheléseket követően Szálka kiváló helyszínnek bizonyult a közösségépítés és kikapcsolódás szempontjából. Az így együtt eltöltött 3 nap alatt a résztvevők felismerhettek a másokban olyan erényeket, mint a szorgalom, kitartás, magabiztosság és nem utolsósorban a tolerancia.

V. Szociális ellátás

Az önkormányzat által biztosított szociális és gyermekvédelmi ellátások közül az ifjúságot érintően az alábbi ellátási formákkal segíti a szociálisan rászorulókat helyzetét.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

a gyermekek szociális helyzete alapján jogosultak

- gyermekétkeztetés normatív kedvezményére
- jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményekre (pl. tankönyv)
- évente 2 alkalommal (augusztus és november hónap) a költségvetési törvényben meghatározott összegű természetbeni támogatásra (2017. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek 6.000.- Ft/gyermek esetenként, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek 6.500. Ft/gyermek esetenként)

2017. évben 730 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, a részükre kifizetett összeg 9.040.000.- (2016. évben 756 gyermek részesült kedvezményben, a kifizetett összeg 8.769.600.-Ft. volt.)

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj pályázat a szociálisan rászorult felsőoktatásban résztvevők számára jelent anyagi segítséget. Összege az önkormányzati ösztöndíjrészből, a megyei támogatásból és az intézmény ösztöndíjrészből tevődik össze.

Az önkormányzat évente 6 millió forinttal járul hozzá az ösztöndíjpályázathoz. A 2017/2018. tanévben 101 fő (az előző évben 115 fő) részesült támogatásban (a támogatás mértéke az egy főre eső jövedelem alapján, rászorultságtól függően az alábbiak szerint alakult: 40 fő 5.000 Ft támogatásban, 27 fő 6.000.- forint támogatásban, 34 fő 7.000.- forint támogatásban részesül havonta, mely összegeket maximum további 5.000 Ft-tal a minisztérium is kiegészíti).

Az Önkormányzat Rendkívüli Települési Támogatásban részesíti a gyermeket gondozó családot, ha a család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül.

A támogatás jogosultsági feltételeit a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 8/2009. (III.30) számú önkormányzati rendelet tartalmazza.

A gyermek rászorultságára való tekintettel nyújtott támogatás alkalmanként, gyermekenként 5.000 Ft értékű gyermekvédelmi Erzsébet utalvány, melynek összege éves szinten maximum 20.000 Ft-ig terjedhet. 2017. évben 9.420.000.- Ft-ot fordított az önkormányzat ezen támogatási formára.

A szociális ellátásokhoz fűződően kell megemlíteni a Szekszárdi Humánszolgáltató Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Központ munkáját. Az előző évekhez hasonlóan ellátások teljesítésével (gondozással), ellátások közvetítésével (szolgáltatás nyújtásával) és szervező tevékenységgel végzett hasznos munkát az intézmény. 2016. január 1. napot követően a jogszabályi változásokhoz alkalmazkodva a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás egy intézményben kerül megszervezésre, illetve biztosításra. Ettől az időponttól kezdve, illetve a kétféle szolgáltatás nyújtása egy, illetve kettő szakmailag önálló egységben valósult meg, a Családsegítő és Gyermekjóléti Központban.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ szakmailag önálló egysége a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, ahol családsegítők dolgoznak, ahol az önkéntes együttműködésen alapuló szociális segítő munka valósult meg a különböző prevenciós és szabadidős programok biztosításával együtt. A Központ esetmenedzserei pedig a hatósági intézkedésekhez kapcsolódóan a problémamegoldás folyamatát koordinálták, illetve a szociális segítő munkát biztosították a Szekszárdi járás településein. 2016-tól a Központban jelzőrendszeri tanácsadó, a Szolgálatnál pedig jelzőrendszeri felelős dolgozik, ezzel is megerősítve a helyi gyermekvédelmi rendszer hatékony működését, illetve a prevenciós, szabadidős programok előtérbe helyezését, fontosságát, meghatározó szerepét.

A Központban egy sikeres pályázat következtében 2017 augusztusától óvodai, iskolai szociális segítő tevékenységet folytatnak, mint a Központ speciális szolgáltatásának egyikét. A Központ ezen pályázat keretében a Szekszárd járás területén 10 oktatási, nevelési intézménnyel kötött együttműködési megállapodást és kettő fő szociális munkás szakember biztosítja a szolgáltatást. Ezen belül egyéni esetkezelést, valamint csoportos és közösségi szociális munkát biztosítanak, végeznek. A csoportmunka keretében az óvodákban, valamint az általános és középiskolákban tartanak csoportfoglalkozásokat. A pályázat keretében 826 fő bevonására kerül sor a csoportos szociális munka keretében. A csoportfoglalkozások heti, illetve kétheti rendszerességgel zajlottak (iskolai igényt és lehetőségeket figyelembe véve) az iskolákban. Időtartamukat tekintve 45 percesek voltak a foglalkozások. Az alkalmazott

módszer egységes: kiscsoportos, interaktív jellegű. A Központ a jogszabályi kötelezettségének eleget téve egyéb speciális szolgáltatásokat is biztosít nemcsak Szekszárd városban, hanem a Szekszárdi járáshoz tartozó 17 településen egyaránt. Ezek a következők:

- kórházi szociális munka
- utcai és lakótelepi szociális munka
- kapcsolattartási ügyelet
- készenléti szolgáltatás
- mediációs szolgáltatás
- pszichológiai tanácsadás
- fejlesztő pedagógiai tanácsadás
- jogi tanácsadás.

A kórházi szociális munkát preventív jelleggel a gyermekosztályon és a szülészeti-nőgyógyászati osztályon végezte egy koordinációs munkatárs. A Központ munkatársa kéthetente rendszeres kapcsolatot tartott a kórház munkatársaival, a kórházban dolgozó szociális munkásokkal. 41 esetben közvetítettek az egészségügyi ellátórendszer és az ügyfelek között.

Az utcai és lakótelepi szociális munka célja a szabadidejét utcán töltő gyerekek támogatása, szabadidejük hasznos eltöltésének segítése volt. A 2017-es évben is két alkalommal került meghirdetésre a rajzpályázat, amelyekre összesen 300 körüli nevezés érkezett, és ezekből 50 pályamunkát díjazott a zsűri. A 2016-os évtől a pályázatok meghirdetése az egész járás területére kiterjedt. 2017. május 18-án került sor az eredményhirdetésre a már szokásos módon megrendezésre került Családi Napon a Prométheusz Parkban.

Ezen túlmenően pedig továbbra is rendszeresen programokat szerveztek a településen élő gyermekek számára a különböző szakmai szervezetekkel, intézményekkel közösen.

A 2012-es évben útjára indult „Epsilon” programsorozat a 2017-es évben tovább szélesedett, egyrészt a szervezésben, megvalósításban segítő szakmai civil szervezetek számát, másrészt pedig a programsorozaton résztvevő gyermekek számát illetően. Az utcai és lakótelepi szociális munka keretében összesen 65 program valósult meg, mely során közel 2000 főt tudtak elérni.

A kapcsolattartási ügyelet továbbra is folyamatos. 2017-ben a felügyelt kapcsolattartások száma 45 volt, melyeket szinte minden esetben mediáció előzött meg. A mediációs szolgáltatást 30 alkalommal vették igénybe, 38 gyermeket érintett.

A készenléti szolgáltatás lényege, hogy a Központ a hét minden napján, 24 órán keresztül telefonos elérhetőséget biztosít. A 06/30-229-4290-es számon bárki (ügyfél, munkatárs, egyéb állampolgár stb.) elérheti a Központot, ha segítségre van szüksége, vagy a felmerülő problémájára nem tudja, nem ismeri a választ. A 2017-es évben 137 hívás érkezett az ügyeletes telefonra.

A 2017-es év nyári szünetében ismét havonta egy-egy héten keresztül nyári napközit hirdetett a Humányszolgáltató Központ ingyen, a város és a társult települések gyermekei számára. A nyári napközi alkalmával különböző foglalkozások, kirándulások kerültek megszervezésre reggel 8.00 órától délután 16.00 óráig. Ezen a programsorozaton naponta 10-20 gyermek vett részt, így a három hét alatt összesen 286 gyermek. A Babits Mihály Kulturális Központtal kötött a Humányszolgáltató együttműködési megállapodást és a különböző szabadidős programjaik, különösen a nyári napközi a „Placc”-on került megszervezésre, ami sokkal biztonságosabb és sokrétűbb lehetőséget jelentett a megvalósításban.

A Karácsony ünnepkörhöz kapcsolódóan az Antritt Rádióval Mikulás Ünnepséget szerveztek a gyermekeknek és családjaiknak, ahol a Mikulás segítségével csomagot kaptak a rászorulóknak. A Babits Mihály Kulturális Központtal közösen pedig „cipősdoboz akciót” hirdettek, amelynek során 342 csomag került az ünnepekre a fa alá a rászoruló gyermekek ünnepét megszépítve, gazdagabbá téve.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést a tájékoztató megtárgyalására.

Szekszárd, 2018. május 16.

Csillagné Szánthó Polixéna
Humán Bizottság elnöke